The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVIII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Šeštadienis, Spalio-October 3 d., 1931 | No. 233

Ispanų Respublika Nugalėjo Vatikaną: Segura Atšauktas

Moterys Ispanijoj gavo lygias su vyrais balsavimo teises

Pirmas atsitikimas naujaisiais laikais, kada papa nusileido jaunai respublikai

Madridas, Ispanija, spalio 2. Vatikanas padarė sensacinį žinksnį, pirmą kartą po Philipo II laikų nusileisdamas Ispanijos vyriausybės reikalavimams ir pašalindamas iš Ispanijos primatų savo kardinolą Pedro Segurą, kurį Ispanijos valdžia buvo ištrėmusi į užsienius už prasižengimus prieš respubliką.

Papos-nuncijus apsilankęs pas Ispanijos prezidentą Alcala Zamora pranešė, kad papa Pius XI ne tik priėmė primato Seguros rezignaciją, bet taip jau ateityje atsisako nuo savo privilegijos skirti Ispanijai titulotus vikarus ,palikdamas tatai pačios Ispanijos bažnytinei provincijai.

Los Rios, Ispanijos teisingumo ministeris, socialistas, pareiškė, kad toks papos nusileidimas yra pirmas moderninėj istorijoj, išskiriant du atsitikimu, kur papa priverstas sutiko su kardinolo Villot pašalinimu iš Francijos ir kardinolo Huin iš Čekoslovakijos.

Žada bažnyčią atskirt nuo valstybės

Šią savaitę Ispanijos parlamentas pradės svarstyti tą konstitucijos skyrių, kuriuo siuloma bažnyčią visiškai atskirti nuo valstybės, atimti iš dvasiškijos valstybės pinigines subsidijas, išvaryti jezuitus ir kitokius vienuolius ir konfiskuoti vienuolynų turtus. Del šio konstitucijos skyriaus laukiama smarkių imtynių parlamente.

Monarkistai balsavo už moteris

Madridas, spalio 2. Nuo šiol šale 4,000,000 vyrų, sulaukusių 23 metų amžiaus ir turinčių teisę balsuoti, prisideda dar 4,000,000 moterų, kurios gavo lygias su vyrais balsavimo teises. 160 balsų prieš 121 tapo priimtas tas konstitucijos paragrafas po karštų ginčų tarpe dviejų moterų atstovių, kurių viena stovėjo už pilnas balsavimo teses moterims, kita prieš.

Pažymėtina, kad daugelis konservatorių ir monarkistų balsavo už moterų balsavimo teisę su tuo išrokavimu, kad moterys yra labiau linkę už monarkiją, bažnyčią ir kitokias prieš demokratinės tvarkos formas.

Amerikos deficitas ligi metų pabaigos sieks 1½ bilijono

Pajamos nepaprastai smarkiai mažėja

Washington, spalio 2. Valdžios pajamos už pirmą metų bertainį, kurs pasibaigė rugsėjo 28 d. žymiai nukrito, palyginant su pirmuoju bertainiu, pasibaigusiu birželio 30 d. Per šį bertainį buvo $577,850,700 pajamų, reiškia $243,000,000 mažiau kaip tuo pačiu laiku pernai.

Numatoma, kad šiais metais visų pajamų bus surinkta mažiau kaip $3,000,000,000, palyginant su $4,177,941,000 per 1930 metus.

Rugsėjo 28 dieną deficitas siekė $382,579,500, kuomet pernai per tą laiką buvo pervir-šiaus $48,317,300. Numatoma, kad birželio 30 dienai, 1932 metų ,bus $1,500,000,000 deficito.

Knoxville, Tenn., spalio 1. Mrs. Letsinger atidariusi spintą baltinių pasiimti, rado didelę gyvatę susirangiusią marškiniuose.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra; pastoviai švelni temperatura; lengvas, vidutinis pietvakarių vėjas.

Vakar temperatura siekė 80 laipsnių popiet.

Saulė teka 5:48, leidžiasi 5:30; mėnuo teka 8:21 vak.

New Yorkas turi virš 21 bilijono turto

New York spalio 2. Taksų departamento prezidentas Sexton praneša, kad New Yorko miesto real estate vertė, sulig kurios yra imamos taksos, apkainuota $19,296,958,571. Tai yra daugiau kaip pernai metais ant $1,117,166,654. Be to New Yorke yra taksuojamų judomų vertybių apie pusantro bilijono dolerių.

Amerikoj formuojasi rudaodžių rasē

Jau 12,000,000 žmonių turi trijų-keturių rasių kraują

Chicago, spalio 1. Nauja rasė, rudaodžiai, formuojasi iš susimaišymo juodos, baltos ir geltonai raudonos rasių, kaip skelbia Julius Rosenvald fondo prezidentas Edwin Embree. Tokių maišytakraujų jau priskaitoma 12 milijonų visoj Amerikoj.

Nustatyta, kad apie pusė negrų turi baltųjų arba indijonų kraujo, ir kad negrai jau buvo gabenami Amerikon su pačiais pirmaisiais ateiviais.

Ambree sako, kad ta rudoji rasė turi dvi savybes; ji išsivystė nepaprastai greitu laiku, vos tik geras šimtmetis, ir ji iš sykio perėmė aukštos civilizacijos gyvenimą.

Anglijos rinkimai bus greit paskelbti

Londonas, spalio 2. Ministerių pirmininkas MacDonaldas nusistatė paskelbti naujus rinkimus greičiausioj ateityje, tik dar neaišku kada. Manoma, kad jis paskelbs laike savo radio kalbos šią savaitę, ir rinkimai įvyks arba gale šio arba pradžioj ateinančio mėnesio.

[Acme-P. & A. Photo]

Juokingas žmogus ir šventas žmogus

Čia matomi Charlie Chaplinas, Amerikos filmų aktorius, ir Mahatma Gandhi, Indijos nepriklausomybės kovotojų vadas. Abu mylimi šimtų milijonų žmonių, tik kitaip. Jiedu susipažino Londone, kur paaiškėjo, kad Gandhi apie Chapliną ir girdėjęs nebuvo.

Anglų konservatai kaip matyt, apgavo Indijos moslemus

Kunigaikščiukai už komplimentus žada buti ištikimi karaliui Jurgiui

Londonas spalio 2. Galimas daiktas, kad Indijos-Anglijos "apskrito stalo" konferencija baigsis niekais, kaip tai senai pranašauja kietesnieji anglų konservatoriai.

MacDonaldo patarimu, Indijos atstovai Londone, abieji hindus ir moslemai, susirinko atskirai savo tarpe susitarti del kaikurių religinių ir kitokių nesusipratimų. Bet jie nebuvo palikti vieni: pas juos apsilankė anglų konservatoriai ir kiek galėdami pradėjo girti moslemus ir jiems duoti visokių pažadų, sakydami, kad Angilja yra vienintėlė pasauly šalis, kuri turi po savo vėliava daugiausia mahometonų, ir juos patenkina.

Moslemai tiek susijaudino, kad jų vadas pareiškė konservatoriams, kad jie yra gatavi pasilikti "ištikimiausi karaliaus-imperatoriaus Jurgio pavaldiniai".

Gandhi tas labai surupino ir jis išsireiškė, kad "dalykai išrodo tamsiai".

Anglijos lordai išparduoda dvarus

Sunkios taksos, nebegali išsimokėti

Londonas, spalio 2. Lady Mountbatten, paveldėtoja didžiausių šalyje turtų ir dvarų parduoda savo protėvio pilį, Brook House, nebegalėdama išsiversti del didelių taksų. Pilis bus paversta apartamentiniu namu.

Grafas Tankerville taip pat parduoda savo Chillingham pilį, Northumberlande, kur per 700 metų buvo užlaikomos girios su laukiniais žvērimis.

Los Angeles, spalio 2. San Diego vakar sudrebėjo žemė, ir visoj pietinėj Kalifornijoj pakaitomis buvo tai karšta, tai audra su kruša ir ledais, tai dulkių debesiai su perkunija ir žaibais. Santa Barbara buvo 98 laipsniai karščio, o už 20 mylių, Buckhorn, kalvos buvo šarmotos nuo šalčio.

Lindbergas su pačia vos nepригērē

Orlaivis nuskendo Yangtsee upėj

Shangai, Kinija, spalio 2. Nukritus su orlaiviu į Yangtse upę ir orlaiviui apsivertus, pulk. Lindbergas su Anne tapo išgelbėti anglų jureivių; jų orlaivis nugrimzdo.

Bijodami brolio, nurentē jam galvą

Vilniaus krašte du broliai nužudē savo pamišēlį brolį

Vilnius, spalio 1. Antonevičių kaime kaimynai rado žmogaus galvą, paslėptą tvarte. Tardant paaiškėjo, kad du broliai Mikalauskiai nužudė savo trečią brolį ir jo kuną sukapoję paslėpė. Broliai prisipažino nužudę, delto kad brolis buvęs pamišėlis ir nuolat grasinęs padegti namus. Bijodami, kad grasinimų neišpildytų, jiedu pamišėlį nužudę.

Kiek ponios moka savo kompanijonams sekretoriams?

Mokējo po $5000 į savaitę, paskui parodē duris

New York, spalio 2. Buvęs Long Beach pajurio maudyklių sargas ir gavęs po $40 į savaitę Ervin Concwright apskundė ponią Irene Schoellkopf-Carman ant $100,000 už tai, kad ji pravarė jį iš geros tarnybos.

Besimaudydama ji paprašiusi Concwright, kad jai pateptų saulės nudegintas vietas, ir jam patepus ponia Carman pakviečiusi jį buti savo privačiu kompanijonu sekretoriu, nupirkusi jam $3,000 vertės automobilį ir apipylusi jį šimtinėmis, mokėdama po $5,000 kas savaitę.

Bet neilgai trukus, jo ponia pasikeitusi ir uždariusi nuo jo savo namus. Dabar jis per teismą reikalauja tokios pat algos per 20 savaičių.

Naujas tvanas Kinijoj

Žuvo vēl 25,000 žmonių

Shangai, spalio 2. Naujas tvanas kilo laike dviejų mėnesių Yunan provincijoj, kur apsemta 5,000 ketvirtainių mylių plotas ir jau žuvo 25,000 žmonių.

Šiemet kongresas visų šlapiausias; trečdalis šlapiųjų

Darbo Federacija prašys Kongreso alaus

New York, spalio 2. Ateinanti kongreso sesija, kuri susirinks gruodžio 7 d. bus visų šlapiausioji nuo pat prohibicijos įvedimo dienos, kaip matyti iš atstovų sudėties ir upo. Dabar kongrese šlapiųjų pajėgos turės 174 atstovus arba visą trečdalį senate ir atstovų rumuose. 1930 metų rinkimai padidino šlapiųjų pajėgas nuo 15 ligi 20 senate ir nuo 75 ligi 154 atstovų rumuose.

Senatorių dabar yra sausų 72, šlapių 20 ir abejotinų 4; atstovų yra 262 sausi, 155 šlapi ir 10 abejotinų. Be to dar yra 8 tuščios vietos, iš kurių vieną jau užėmė šlapias.

Seattle, Wash., spalio 2. Su grąžinti 2.75 nuošimčių alų per kongresą žada rimtai imtis Amerikos Darbo Federacija savo metinėj konvencijoj, Vancouver, spalio 5-16 d., kaip praneša prezidentas Green.

Bendrai prieš Volstead aktą Federacija nežadanti išeiti.

Karalius, kurs suēda šeštą dalį valstybēs

Viena, Austrija, spalio 1. Mažame Austrijos miestely Ried eina teismas dviejų vyrų, kurie pereitą vasario mėnesį bandė nušauti Albanijos karalių Zogu.

Laike teismo paaiškėjo įdomių dalykų, kaip tas "savanoris" karalius gyvena. Jis pasigrobė Albanijos valdžią tuo pačiu budu, kaip ir visi diktatoriai pasigrobia. Bet Zogu dar toliau nuėjo. Pirma gaudamas pinigų iš Jugoslavijos, jis Jugoslavijai tarnavo, paskui atsidavė Italijos įtakai ir, su Italijos fašistų pagalba pasiskelbė karaliu.

Jis ir jo šeimyna dabar suēda visą šeštadalį visos valstybės pajamų. Šešios jo seserys, kurios pirma basos bėgiojo, ir jo motina dabar gauna po $20,000 kiekviena ,ir broliai gauna po $40,000, ir visi gyvena atskiruose rumuose.

Albanijos gyventojai tiek nekenčią savo "karaliaus" ,kad ir atentatų nereikią rengti, nes gyventojai žada jį gyvą suēsti.

Korporacijų pelnas per 8 metus pakilo virš 72 nuošimčių

Uždarbiai per tą laiką buvo pakilę ant 13 nuošimčių, bet vēl numušti virš 20%

Vancouver, Britų Kolumbia, spalio 2. Federalė pagalba be darbiams šią žiemą bus reikalinga daugely Suvienytų Valstijų kraštų, kaip pranašauja Amerikos Darbo Federacijos metalo pramonės darbininkų vadai, savo raporte paruoštame busimai Federacijos metinei konvencijai Vancouver, spalio 5-16 dienomis.

Nėra ko tikėtis, kad turtingieji šiemet daugiau prisidėtų bedarbiams šelpti, kaip jie prisidėjo pereitą žiemą. Pačių darbininkų mitimo šaltiniai yra visiškai išsekę ir ateinanti žiema neša su savim badą ir desperaciją.

Bedarbių armijas daugina dar ir tas faktas, kad dauguma industrijų atleidžia iš darbo žmones, kurie tik yra viršiau 45 metų amžiaus.

Per pereitus 8 metus korporacijų pelnas padidėjo virš 72 nuošimčių, kuomet algos buvo pakilusios tik ant 13 nuošimčių. Paskutiniais metais algos vėl smarkiai mažinamos ir jau bendras uždarbių numušimas siekia virš 20 nuošimčių.

Hindenburgo ir Gandhi gimimo diena

Berlynas, spalio 2. Prezidentas Paul von Hindenburg šiandien švenčia savo 84 metų gimimo dieną, gaudamas tukstančius sveikinimų.

Londonas, spalio 2. Mahatma Gandhi šiandien, švenčia savo 63 metų gimimo dieną, sėdėdamas prie "apskrito stalo" Londone, konferencijoj.

Rupinasi leidimu Mooney kalbēti per radio

New York, spalio 2. Radio stotis WOR iš Newark, N. J. pasiuntė telegramą Kalifornijos gubernatoriui, prašydama leisti Tom Mooney pasakyti kalbą per radio iš San Quientin kalėjimo, išaiškindamas visai Amerikai savo bylą, kurioj jis buvo pasmerktas visam amžiui kalėti.

Kalėjimo vardenas pareiškė, kad "jis neleis nei Mooney nei kam nors kitam" kalbėti per radio iš kalėjimo sienų.

"Beždžionžmogis" gązdina moteris

Los Angeles, spalio 2. Policija jėško po visą miestą "beždžionžmogio", kurs per keletą vakarų įvarė viso miesto moterims daug baimės, užpuldamas pustuzinį moterų įvairiose vietose, nudraskydamas jų rubus ir jas pačias nubraižydamas. Kiekviena nukentėjusioji pasakoja, kad užpuolikas labai baisiai atrodė.

50,000 bedarbių riaušēs Anglijoj

Glasgow, Skotlandija, spalio 2. Penkios dešimts tukstančių bedarbių sukėlė smarkias muštynes su policija, išmušdami daug gatvėse langų ir išplėšdami krautuves. Įtužimas ant policijos buvo tiek didelis, kad gyventojai iš antro aukšto mėtė į ją kuo papuolė. Keli tuzinai vadų areštuota.

Už Karaliaučiaus rado grynai lietuviškus kaimus

Prof. Gerulio tyrinējimai Prusų Lietuvoje

Kuršų pamary, tame Prusų Lietuvos kampely, kur lietuvių elementas dar stipriausiai išsilaikęs, kalbotyros profesorius dr. Gerulis iš Leipcigo universiteto su nekuriu kalbos mokslininku iš Norvegijos, šią vasarą darė kalbos studijų. Ilgesnį laiką mokslininkai apsigyveno lietuviškame Tovės kaime, be to ir kitur dar užsižymėjo tarmes prusų lietuvių pamariečių, apie kuriuos iš vokiečių pusės sakoma, jie esą kuršiai. Tačiau prof. Gerulis ištyrė, jog čia gyvena gryni lietuviai. Jis pats nustebo radęs aname Prusų Lietuvos kampelyje beveik grynai lietuviškus kaimus. Apie savo tyrinėjimų rezultatus Kuršų pamary (Kurish Haff) prof. Gerulis keta rengti paskaitas Kauno Universitete.

Neleido socialdemokratų susirinkimo

Šiaulių socialdemokratų susirinkimas, kuris buvo šaukiamas sekmadienį, rugsėjo 13 d. Liaudies Namuose, negavus leidimo, neįvyko.

Japonai jau muša kiniečių sukilēlius

Mukdenas, spalio 2. Naujausiai kiniečių palaidos kareivių bandos nužudę 7 japonų moteris ir vaikus, vieną japoną vyrą ir 11 korejiečių, o 12 korejiečių pavogę. Ta proga japonų kariuomenė eina vaikyti kiniečių bandų iš visos Mukdeno apylinkės.

MacDonaldas eina į rinkimus

Londonas, spalio 2. Palikęs visą darbą savo kabineto kolegoms, MacDonaldas išvažiavo į savo gimtinį kaimą, Seaham, kur jis ruošia didelę radio kalbą visai Darbo partijai ir kraštui. Ta kalba busianti MacDonaldo rinkimų kampanijos įžanga, praneša Internacional News Service štabo korespondentas Otto D. Tolišius.

Kaip dievas gudui, taip gudas dievui

Sovietų Rusija skelbia boikotą Amerikos prekēms

Maskva, spalio 2. Ką tik Suvienytų Valstijų karo departamentas paskelbė, kad Amerikos kariuomenė nebepirks sovietų degtukų, taip sovietų spauda pranešė, kad Sovietų Rusija paskelbs boikotą visoms Amerikos prekėms.

LIETUVON

Siunčiame Pinigus Paštu ir Telegrama. Patarnaujame Greitai. Pigiai ir Saugiai.

Parduodame Laivakortes ant visų Linijų.

NAUJIENOS
1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdie nuo 7 iki 8 valandai. Šventadieniais nuo 9 iki 1 valandai.

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Čia kiekvieną savaitę bendradarbiaujant
K. AUGUSTUI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

Lietuviai ir Farmos

Šis tas apie tai, kaip žmonės verčiasi farmose.

Yra lietuvių visokios rųšies biznierių ir nekurie gana gerai verčiasi. Žinoma, pasisekimas biznyje, daugiausia priklauso nuo aplinkybių.

Gerose aplinkybėse žmogus pradėjęs biznių verstis turi pasisekimą. Tada mes jį vadiname gabiu biznieriumi. Bet kaip greitai aplinkybės priverčia gerą biznierių nustoti biznio, tada mes tokį vadiname kvailu biznierium del to, kad jis, stovėdamas gerai biznyje, dabar visai nustojo biznio ir turto, kurį buvo susikrovęs.

Šiuose blogiuose laikuose ne tik kad daugelis darbininkų yra prastam padėjime, bet ir biznieriai yra tokioj pat padėtyj. Vieni nustojo biznį varę, o kurie da ir turi biznį, tai vos tik galą su galu suduria.

Kad lietuvių yra gerų biznierių, tai kodel negali buti lietuvių gerų ukininkų-farmerių. Juk lietuviai, daugumoj, yra užaugę ant ukių ir jie butų daug geriau padarę, kuomet užsidirbo kiek kapitalo, jeigu butų farmas pirkę, vietoj namus, kurių labai daug atėmė už morgičius.

Kaip sakiau, aplinkybės nustato žmogaus gyvenimą, taigi prie dabartinių aplinkybių yra progų gauti pigiai farmų.

Apie 60 mylių į pietus Indiana valstijoj yra didelių ir gerų farmų, kurias galima pigiai ir prieinamai paimti.

Tos farmos liko apleistos ne del to, kad buvo prastos, bet del to, kad buvo geros.

Gerai gyvenantys farmeriai savo vaikus leido į mokslą. Tokie vaikai baigė mokslus inžinierių, daktarų, mokytojų ir tt. Jie visi užsiėmė savo profesija. Tėvai mirė, vaikai negrįžo ant farmų gyventi. Tuomet tas farmas mainė į miesto namus.

Kuomet tokios farmos buvo puikiai įrengtos, brangiai kainavo. Mainydami ant miesto namų, paliko daug morgičių. Gi nauji farmeriai, nepatyrę kaip vesti farmas, subankrutijo. Nes toki nauji farmeriai buvo daugiausia airišiai ir škotai. Iš tų žmonių didžiausias nuošimtis yra prasti farmeriai.

Dabar daugiausia tokias farmas yra paėmę Chicagos Stock Yardų spekuliatoriai, ir jie daro labai gerą biznį sekamu budu: Stockjardnose gauna gyvulius, kurie yra sukudę per ilgą vežimą, netinka del papiovimo. Farmerys parsiveža, atšeria tokius gyvulius, parduoda atgal į stockjardus, užmoka kiek gyvulys daugiau sveria, nes už gyvulį nieko nemoka, kuomet pasiima del nupenėjimo. Gauna iš stockyardų veršingas karves, paršingas kiaules, kurios netinka del papiovimo. Farmerys užaugina veršius bei paršus, parduoda juos užaugines, pagal dienos prekę. Gi gaudamas, už juos nieko nemokėjo.

Daug yra farmerių, kurie padirę pavyzdį iš stockjardų spekuliatorių, daro labai gerą biznį.

Tose vietose farmos yra labai geros del kornų auginimo. Valdžios statistika parodo, kad ten geriau kornai užauga, negu pagarsėjusioj Iowa valstijoj.

Čia yra daug gerų farmų nuo 300 iki kelių tukstančių akrų. Yra vienas farmerys, kuris turi 1200 akrų farmą. Žemė visa gera—juodžemis, užsiima vien tik kiaulių auginimu ir daro nepaprastai gerą pelną.

Kuomet dabar visi bėdavoja kornų pigumu, tas farmerys sako, kad geriausia dabar yra paversti kornus į kiaulieną. Tokiu budu jis gauna po tris dolerius už kornų bušelį.

Kitą žinau farmerį, turintį 5,000 akrų farmą. Augina kornus ir avižas, o gyvulius parsiveža iš stockjardų, nupeni ir atgal parduoda. Daro didelį ir pelningą biznį.

Žemės tose vietose yra juodžemis, — tai buvęs jurių dugnas. Penkios dešimtys metų atgal, kaip vietiniai seni gyventojai pasakoja, buvo didelės pelkės. Su laivukais važinėdavo šaudyti laukinės antis ir žąsis.

Kai valdžia iškasė kanalus, vandenį nuleido, dabar yra geriausios farmos. Žemė yra iš supuvusių žolių, kurios per šimtus tukstančių metų augo ir puvo, kas dabar padarė derlingą žemę del sumanaus žmogaus.

Tokia žemė yra lengva dirbti ir gera auginti kornus bei kitus javus. Ant tokių farmų auga visokios daržovės, kaip tai: kopustai, burokai, runkeliai, agurkai, maršmelonai ir tt. Auga kur tik pasodinsi.

Yra gera proga ir lietuviams paimti tokias geras farmas, lengvos yra dirbti; keliai geri, arti nuo didelių miestų, kur yra gerai atvežti į miestą parduoti savo produktus. Taip pat yra gerai ir miesto lietuviams nuvažiuoti pas tokį farmerį pasisvečiuoti, bei nusipirkti šviežių ir gerų produktų-daržovių.

—Patyręs farmerys.

LIETUVOS KIAUŠINIŲ PRODUKCIJA IR EKSPORTAS

1. *Kiek kiaušinių Lietuva eksportavo?*

Per karą nualintoje Lietuvoje pirmaisiais pokariniais laikais trukdavo net savo maisto. Net lašinius — ir tuos tuomet Lietuva pirko iš Amerikos, net kondensuotą pieną! Suprantama todel, kad maisto produktų eksportą iš Lietuvos valdžia stengėsi suvaržyti, apkraudama tai išvežamaisiais muitais. Buvo tokiais muitais apkrauti ir eksportuojami kiaušiniai, o jų išvežimui dar buvo reikalinga gauti specialius administracijos organų leidimas. Tiktai pradedant 1925 metais ėmė mažėti išvežamasai kiaušinių muitas, o kiek vėliau jau griebtasi kiaušinių eksportą skatinti. Žemiau paduodamoje lentelėje, žyminčioje kada kiek kiaušinių išvežta, nėra paduota eksportuotų produktų kaina už 1920-1922 metus: tuomet Lietuvoje veikė dar vokiečių valiuta, kuri, del baisios infliacijos nelaimės, tolydžiai smuko, pinigų kursas nuolat keitėsi, ir dabar tiksliai apskaityti išvežtų prekių tuolaikinė kaina yra labai painus dalykas.

METAI	Kiaušinių skaičius tukstančiais	Parduota už litų tukstanč.
1920	20,600,0	———
1921	75,800,0	———
1922	100,849,1	———
1923	85,985,0	15,102,6
1924	84,720,2	19,938,1
1925	64,976,3	14,872,0
1926	69,442,4	13,575,1
1927	64,193,4	10,943,6
1928	64,653,4	14,435,4
1929	55,509,4	12,793,8
1930	55,188,3	11,891,6

Visų daugiausia kiaušinių išvežta 1922 metais. Toliau tasai skaičius ėmė mažėti, šiek tiek stabtelėjęs 1926 metais, 1930 metais vos bepasiekęs pusės 1922 metų skaičiaus. Tokį eksporto sumažėjimą nulėmė keletas veiksnių.

2. *Kodel mažėja Lietuvos kiaušinių eksportas?*

Visų daugiausia kiaušinių išvežta iš Lietuvos tuomet, kai jų eksportas buvo dar visiškai neorganizuotas, bet kai jų pareikalavimas užsienio rinkoje buvo itin didelis. Nereikia užmiršti, kad prieš karą į kiaušinių produkciją Lietuvos ukininkas nežiurėjo, kaip rimtą žemės ukio atžalą, palikdamas ją moterų uždžiurai, ir pajamas už parduodamus kiaušinius — "vištapinigius" —palikdamas moterų "tuoleto" reikalams. Supirkinėjo kiaušinius žydeliai-krepšininkai, pasodžiais vaikščioję ir mokėję tiek, kiek jų malonės ištekdavo. Okupacijos laikais vokiečiai užpludę Lietuvą ir labai noriai rekvizavę kiaušinius, išmokė ir sodžiaus ukininkus branginti šią ukio šaką. Už penkius tukstančius kiaušinių okupacijos pabaigoje vokiečiai net visą armotą parduodavo!

Po karui, prasidėjus kiaušinių eksportui, jų išvežimu rupinosi vėl smulkus pirkliai, kurie nesirupindavo nei tinkamu kiaušinių rušiavimu, nei jų įpakavimu. Londono ar Berlino rinkon Lietuvos kiaušiniai pakliudavo, kaip kokios Danijos ar Latvijos produktas. Lietuvos markės jie niekur todel nesudarė, Lietuva, kaip valstybė iš to turėjo didelių nuostolių. O čia dar prasidėjo didelis importas Anglijon —ton svarbiausion Lietuvos kiaušinių pirkėjų rinkon — iš Kynijos, iš Anglijos gausiųjų kolonijų, iš kitų Europos kraštų, kur kiaušinių eksporto reikalas buvo geriau sutvarkytas. Lietuvos kiaušiniams pasidarė čia labai sunku bekonkuruoti. Konkurenciją sunkino blogas lietuviškų kiaušinių rušiavimas, nepatenkinantis anglų rinkos įpakavimas ir ypač nebuvimas lietuviškos kiaušinių markės. Prie šitokių aplinkybių visur pasaulyj prasidėjęs kiaušinių kainos kritimas itin skaudžiai palietė ir eksportuojamų iš Lietuvos kiaušinių reikalą.

Pagaliau, pačioje Lietuvoje prasiplėtė kiaušiniams vidaus rinka. Valstybei vis daugiau susitvarkant, didėjant žmonių gerbuviui, atsirado didesnis kiaušinių pareikalavimas, — vis didesnis jų kiekis yra suvartojamas krašto viduje.

Tačiau Lietuvos kiaušinių eksportas butų visiškai sumažėjęs iki išnykimo laipsnio, jeigu nebutų buvę griebtasi priemonių tą eksportą palaikyti.

3. *Priemonės kiaušinių eksportui palaikyti.*

Iš prieškarinių laikų Lietuvos ukininkai paveldėjo blogos veislės vištas, kurios dėjo labai nevienodus kiaušinius, dažnai labai mažus, kurie užsieny visai menkai tejvertinami ir juos sunku tenai kam parduoti. Todel pirmas rupesnis buvo — gerinti Lietuvos vištų veislę, organizuoti veislinių vištų augintojus. 1926 metais įsikurę Žemės Ukio Rumai atkreipė į tai dėmesį ir pradėjo organizavimo darbą. 1928 metais tie Rumai, besirupindami vištų auginimo ir kiaušinių produkcijos kėlimu, įvedė vištų ukių ir laikomų rasinių vištų registraciją. Norintiems įsigyti rasinių vištų ir tinkamo specifinio vištų ukiui inventoriaus, Žemės Ukio Rumai ėmė davinėti atitinkamai nustatytą pašalpą. Tai 1928 metais jau buvo įregistruotos 79 vištų farmos, turėjusios viso 2,116 rasinių vištų; čia 241 lizde jau buvo perinama 17,146 kiaušinių.

Iš kitos pusės valdžia 1927 metais išleido svarbų patvarkymą, reguliuojantį kiaušinių prekybą ir eksportą. Einant tuoju patvarkymu buvo leista eksportuoti tiktai tokius kiaušinius be muito, kurie yra tinkamai išrušiuoti ir supakuoti taip, kaip reikalauja užsienio rinka. O už blogai išrušiuotus bei netinkamai įpakuotus reikėjo mokėti išvežimo muito po 1,5 cento nuo kiaušinio. Šis muitas faktinai užkirto kelią netinkamam kiaušinių eksportui, leisdamas išvežti tiktai tokius, kurie gali užsieny sudaryti gerą Lietuvos kiaušiniams markę. Kiaušinių rušiavimą bei įpakavimą kontroliuoti buvo pavesta Prekybos ir pramonės Rumams, kurie šį darbą atlieka pastatę specialinius inspektorius — kontrolierius. Šios varžomos priemonės teigiamų vaisių neteko ilgai laukti. Pavyzdžiui, 1927 metais, kai dar eksportuojamų kiaušinių priežiura nebuvo gerai organizuota, išvežta jų 64,2 mil. už 10,9 mil. litų. O 1928 metais, kai kontrolė jau gerai veikė, išvežta beveik tiek pat kiaušinių — 64,7 mil. bet gauta už juos net 14,4 mil. litų!

Dabar kiaušinių eksportas yra sukoncentruotas "Pienocentro" rankose. Kadangi Lietuvos kiaušiniai užsieny suspėja jau įsigyti gerą vardą, tai šiemet įvedama jau vadinamasai kiaušinių antspaudavimas: ant kiekvieno kiaušinio bus pažymima, kad jisai yra Lietuvos produktas.

Dabar kiaušiniai Lietuvoje yra pigesni, negu daugumoje kitų valstybių. Tiek pat pigus kiaušiniai gal tik vienoje Danijoje, kur jų produkcija yra labai didelė. Šiaip gi Lietuva neturi didelių miestų, kurie galėtų paveikti į kiaušinių kainos pakėlimą. Todel ne tik Londone, Paryžiuje ar Berlyne, — net ir kaimyninėj Rygoje kiaušiniai yra žymiai brangesni negu Lietuvoje. Tačiau kiaušinių atpigimas Lietuvoje nėra perdaug skaudus ukininkams: pigus gi labai ir grudai, — pigus vištų lesinimas, pigi kiaušinių produkcija. Del tokio kiaušinių kainos skirtumo Lietuvoje ir užsieny, vėl atsidaro Lietuvai platesnis kelias eksportuoti kiaušinius užsienin. "Pienocentras" šioje srity yra labai daug padaręs, ir dabar yra pilno pagrindo tvirtinti, kad Lietuvos kiaušinių eksportas pradės kasmet sistematiškai didėti.

[Acme-P. & A. Photo]

Plymouth, Vt. — Buvusio prezidento Coolidge dėdė, "Uncle John" Wilder, kuris pasimirė budamas 85 metų amžiaus. Jis mėgdavo smuikuoti.

LINCO WASH
Padaro Skalbimą Lengvą
Naujas Išradimas
Dabar jus galite skalbti savo drapanas be VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groserninką LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvortinėmis bonkomis — po 20c už bonką.
Išdirbėjai
LINCO PRODUCTS CORPORATION
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

Phone Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
6504 So. Washtenaw Ave.
CHICAGO, ILL.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

W. C. F. L. — 970 kiloc. Lietuvių Radio Programas kas Nedėldienį nuo 1 iki 2 val. po pietų.

NAUJAS VICTOR ar R. C. A. RADIOLA SU SCREEN GRID tubomis vertės $112.00 už $49.00

PHILCO RADIO ir VICTROLA kruvoje už $69.00

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 South Halsted Street
Tel. Boulevard 8167 ir 4705

Į LIETUVĄ!
Su Didele Rudenine Ekskursija Populare
Skandinavų Amerikos Linija
Greitu ir Patogiu Susisiekimu per KOPENHAGĄ į KLAIPĖDĄ
Iš New Yorko Spalio-Oct. 15
Laivu 'Frederik VIII'
SVARBU
Visi, kurie rengiatės ar manote keliauti dabar
LIETUVON
ir norite turėti smagią ir nebrangią
KELIONĘ
Važiuokite Spalio 15 dieną
SU RUDENINE EKSKURSIJA I KLAIPĖDĄ
nes Trečios Klasės Abipusės Kelionės
Kainos nuo 15 Spalio bus pakeltos
Nupigintos Trečios Klasės Laivakortės::
Iš New Yorko į Klaipėdą
į vieną pusę ..... $ 94.50
į abi pusi $150.00
Revenue ir Pagalvės mokesčiai atskirai.
Del informacijų kreipkitės pas savo agentą arba
Scandinavian American Line
130 No. La Salle St. Chicago, Ill.

20-ties METŲ JUBILIEJINIS
KONCERTAS ir BALIUS
Rengia LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPINIS KLIUBAS
Programą išpildys BIRUTĖS CHORAS po vadovyste M. YOZAVITO
Pradžia 6 valandą vakare. Įžanga 75 centai. Ant šokių 50 centų

Nedėlioje, Spalio--October 4 dieną, 1931
Chicagos Lietuvių Auditorijos Svet.
3133 So. Halsted Street
Programas susidės iš choro ir solo dainų, piano ir smuiko solo ir klasinių šokių.
Paskui šokiai prie geros muzikos. Visus kviečiame atsilankyti, — busite užganedinti.
Kviečia KOMITETAS.

IMPERFECT IN ORIGINAL

Lietuvon ir Atgal

Rašo Dr. A. MARGERIS

(Tęsinys)

Birštonas.

4.

Šalia gražaus ir labai įdomaus Birštono parko yra aukštokas kalnas. Sako, jog kadaise Lietuvos kunigaikščiai atvažiuodavę čia atostogauti ir pamedžioti. Taigi, šitas kalnas jau iš senų senovės yra žymus, garsus. Bet senybinę jo žymybę ir garsybę nustelbė praloto Olšausko su Ustjanauskiene romanso tragingas finalas. Ir dabar jau nebekalba žmonės apie šitą kalną, kaip apie Lietuvos kunigaikščių garsų kalną, bet tiktai kaip apie praloto Olšausko su Ustjanauskiene visų garsiausią kalną Lietuvoje.

Ir eina žmonės į šitą kalną pavieniais, poromis ir buriais. Atsistoja prie jo papėdės ir apsidairo, apmastinėja — medituoja. Paskui kopia į jį nedrąsiai, lėtai, tarytum taupodami savo jėgas, kurių, gal but, reikės kalno viršunėj... Ir šypseną tik reto kurio ar kurios veide tepamatysi. Atrodo, kad jeigu jų širdis ir šypsosi, tai vis delto uždarytos durys šypsniui iš jos išeiti ir laisvai veide pasirodyti.

O drauge su jais ir mudu kopiame kalnan. Aukštas, status — taip, kad pusiausvirai išlaikyti reikia gerokai pryšakyn pasvirti, kartais ir susilenkti, ranka į žemę ar medelius įsikibti, — kitaip, neteksi lygsvaros ir atgal nusirisi.

Kalbame, svarstome, stebimės, kaip sunku turėjo buti jau nebe jaunai Ustjanauskienei tą tamsią, šlapią naktį į šitą kalną slidžiais takais lipti. Ir įsitikiname, — kaip ir teisinas įsitikino, — kad ji lipo į šitą kalną tiktai stipraus motyvo varoma arba butino reikalo traukiama. Ne kitaip. Ir tai gana aišku. Juk negalima daleisti, kad į tokį kalną lipo ji naktį tik taip sau pasivaikščioti, tyru oru pakvėpuoti ir prisiminti pačius maloniausius su pralotu seansus; kad paskui užpuolė ją piktos valios žmogus ar žmonės ir nužudė, kaip pralotas teisme tvirtino. Ne! Visomis savo jėgomis kopė ji kalnan tik todel, kad iš anksto buvo data padaryta, vadinasi, su pralotu susitarta pasimatyti ir svarbų reikalą ar reikalus atlikti.

Kalno viršunėje. Viename jos kampe stovi suoleliis. Tulas ponaitis apie jį vaikštinėja, lazdale badinėja, lyg butų ką pametęs ir dabar ieškotų.

—Prašau pasakyti, pone, bene tik čia bus tragedijos estrada? — Klausia mano palydovė tą ponaitį.

—O, taip, panele. Tik šitas suolas buvo ten, ot, prie to stulpelio ir, rodos, prie jo pritvirtintas. Dabar, matote, patrauktas čia ir jau liuosas. —Rodos ir sustoti „nenorėdamas kalbėjo ponaitis.

Mudu irgi labai akyvai suolelį apžiurėjome, net ir pačiupinėjome, tarsi savo akimis nepasitikėdami.

Ir buta čia visokių vaizdakalių, kurie ar tai grafika ar tai gravitura išreiškė savo "filosofiją." Todel ir kupinas šitas suolas visokio turinio įrašų, figurų.

—Algirdai, smaug mane, smaug! Ko tu lauki taip ilgai? —Visai rimtai prašo smaugiama ar užsmaugta, kaip Ustjanauskienė, buti mano palydovė.

—Aš galiu uždėti tau, Angeliuk, rankas ant kaklo ir... Bet ne smaugti.

—Jeigu tu manęs nesmaugsi, tai aš tave smaugiu! — Ir pradėjo siekti mano kaklo.

Aš net kruptelėjau. Tik pamatęs jos akyse didelę širdį su atvertomis durimis ir gražiai sudėtų jos lupų projekciją, supratau, kad ji ne smaugti, bet bučiuoti mane siekia.

5.

Nulipome mudu nuo praloto Olšausko ir ponios Ustjanauskienės kalno svėiki ir gyvi.

Vaikščiojome žaviomis Birštono parko alėjomis tylėdami.

Per daug kontrastingų vaizdų virtinės taip nepaprastai veikė musų mintis, kad mes dabar begalėjome tik galvoti, o ne kalbėti.

(Bus daugiau)

VARICOSE
GYSLOS
AMŽINAI IŠGYDOMOS PAGELBA VĖLIAUSIO EUROPOS IŠRADIMO

Šis pastebėtinas treatmentas yra teikiamas kai jus dirbate ar vaikštote. Jis yra be skausmo ir absoliučiai saugus. Po kelių treatmentų jus nebeturėsite SKAUSMŲ, MĖŠLUNGIO, SUTINIMŲ IR NUOVARGIO JAUSMO. Varicose Gyslos išnyks ir nebus jokio ženklo, kuris rodytų, kad jus kada nors esate turėję varicose gyslas, KOJŲ ULCERIAI, ATDAROS ŽAIZDOS, PHLEBITIS, KOJŲ SUTINIMAI išgydo į stebėtinai trumpą laiką.

EGZAMINACIJA DYKAI
KAINOS ŽEMOS

Liudijimai suteikiami ant pareikalavimo.

DR. L. A. BEHLA
Baigęs Berlino, Vokietijoj Universitetą
190 N. STATE STREET,
CHICAGO, ILL.
Room 834, 8-tas Augštas

Kasdie 10—5:30. Pėtnyčiomis uždaryta

SKYRIUS: 2483 MILWAUKEE AVE. Utarn., Ketv., Subatoj 7 P. M.—9 P. M. Pėtnyčiomis 2 P. M.—5 P. M.

Pasiklausykit musų kalbos apie Sveikatą iš WJKS stoties Pan. ir Seredoj 1:15 P.M. Stoties WEDC Utarn. ir Ketv. 8:40 A. M.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Ranką, Koją, Nugaros skaudėjima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudėjima, ir teip visokius skaudėjimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išgydę o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriai

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Fornyšių ir pianų muveriai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo Ekspertas
Seniausias Chicagoj
Pigiai taisys jusų namuose
Tel. Lafayette 1329

KORESPONDENCIJOS

Odebolt, Iowa

Adams dvaras ir darbo sąlygos

Odebolt miestelis randasi šiaurvakarinėj Iowos valstijos dalyj, apie 90 mylių nuo Sioux City. Miestelis yra pagarsėjęs tuo, kad apie pusantros mylios nuo jo į vakarus randasi Adams dvaras, kuris turi 11 ketvirtainiškų mylių žemės.

Adams dvaras arba farma randasi labai puikioj vietoj. Per farmą eina keturi keliai. Iš abiejų pusių jie yra medžiais apsodinti, kas sudaro labai gražų vaizdą. Laukai yra aptverti tvora, kurios stulpai cementiniai. Viršuj tvorų pratiestos spyglinės vielos.

Farmoj daugiausiai auginama kornai, avižos ir miežiai. Šiemet kornais yra užsėta apie 3,500 akrų žemės. Kornai stebėtinai geri; galima sakyti, kad geriausi visoj apielinkėj.

Kornų rinkimas prasidės apie spalių 10 d. Mokestis, kiek teko girdėti, bus 3 centai už bušelį ir valgis. Dabar farmoj tėra 35 darbininkai ir bosai. Tačiau prie kornų rinkimo teks kur kas daugiau darbininkų pasisamdyti.

Gauti darbas čia gana sunku. Rugsėjo 26 d. teko kalbėtis su farmos prižiurėtoju, tai jis man pareiškė, jog jau buvę 100 su viršum žmonių prašyti darbo. Kadangi ligi kornų rinkimo buvę pora savaičių, tai niekam darbo neprižadėjęs. Samdysiąs darbininkus tik tada, kai prasidės darbas. Kornams vežti busią 85 vežimai.

Adams farma į bedarbius atsineša palyginti neblogai. Ten jau nuo senai yra įvesta tokia mada, kad ieškančiam darbo žmogui duodama pavalgyti ir nakvynė. Bedarbiai paprastai taiko eitį į farmą šeštadienio vakare, nes tame atvėjyj jie farmoj gali pasilikti ligi pirmadienio ryto. Per tą laiką jie gauna valgyti ir nakvynę. Reikia pasakyti, kad šiemet tukstančiai bedarbių aplankė Adams farmą, kur jie gavo pavalgyti ir nakvynę.

Darbininkų gyvenimo sąlygos farmoj gana blogos. Riogso viešbučio stiliaus pastatytas namas, į kurį galima sutalpinti apie 140 žmonių. Mat, kai prasideda darbymetė, tai apie tiek reikia darbininkų. Kiekviename randasi po dvi lovos. Vadinasi, skiriamas keturiems, kadangi lovoj guli po du darbininku. Nei šilto vandens, nei maudynių nėra. O dirbant prie kulimo tie dalykai labai reikalingi.

Gerokai toliau nuo to "viešbučio" matosi du medžiuose paskendę ir moderniškai įrengti namai. Vakare ten nuolat šviečia elektra. Tuose namuose gyvena senis Paul Adams ir jo sunus Bob. Elektra apšviesta net arklydė. Bosai irgi turi elektros. Tačiau "proletarų viešbutyj" tebenaudojama lempos.

Kai pažiuri į bosų ir Adams namus bei į tvartus, tai nenoromis galvon skverbiasi mintis, kad mului farmoj geriau gyventi, negu darbininkui. Jis turi ir elektros ir gerai prižiurimas. O apie darbininko sveikatą niekas nesirupina.

Ir suprantama, kodel taip daroma. Jei mulas pakratys kojas, tai reikės kitą pirkti. Vadinasi, susidarys keli desėtkai dolerių išlaidų. O su darbininku, — tai tegul jis sau žinosi. Jeigu jis mirs, tai į jo vietą ateis keli desėtkai kitų. Ir ateis iš tolimų vietų maldauti darbo, nežiurint į tai, kad gyvenimo sąlygos ten gana blogos.

Darbininkams mokama sekamai. Pavasarį buvo mokama $40 per mėnesį ir valgis. Laike javų kulimo mokėjo po $1.75 į dieną ir, žinoma, davė valgį. Rudenį, kai prasideda laukų arimas, tai mokama po $85 per mėnesį. Prie kornų rinkimo, kaip minėjau, moka po 3 centus už bušelį.

Valgyti duoda neblogai ir jo pakanka. Vasaros metu dirbti reikia 11 valandų per dieną, o rudenį ir žiemą 10 val.

Kai užsibaigia darbas prie kornų, tai dauguma darbininkų atleidžiama. Pasilieka tik dvaro užveizda, 4 bosai, 4 darbininkai ir vienas mechanikas.

Senas Petras.

Springfield, Ill.

Kasa ežerą

Prieš kelias dienas taip vadinamoj "Sugar Creek" pradėjo kasti ežerą. Dirba 25 darbininkai. Jie kerta medžius ir valo krumus. Manoma, kad trumpoj ateityj pradės dirbti maždaug 200 darbininkų.

Ežeras reikalingas miesto vandens rezervuarui. Jis bus apie 8,000 akrų didumo. Apskaičiuojama, kad to ežero iškasimas miestui kainuos apie $2,500,000. —Vietinis.

Cleveland, Ohio

Sportas

Aš manau, kad nėra tokio žmogaus, kuris neturėtų palinkimo prie ko nors. Kiekvienas pasirenka, ką jis labiausiai mėgsta. Vienas mėgsta dainas, kitas šokius, trečias turi palinkimą prie sporto: kumštynių, ristynių, beisbolo.

Kiek galima numanyti, atrodo, kad lietuviai labiausiai mėgsta ristynes. Pavyzdžiui, kuomet tik piknikai yra rengiami su ristynėmis, tai visuomet atsilanko daugiau publikos.

Tačiau piknikai rengti galima tik vasaros metu. Dabar jau artinasi žiema. Visokie parengimai reikės rengti salėse. Pas mus atsirado burelis sporto mėgėjų, kurie per žiemą bandys surengti keletą sporto vakarų. Jie jau susižinojo su kitų miestų sportininkais, kurie mielai pasižadėjo tuose vakaruose dalyvauti.

Clevelande yra nemažai lietuvių ir daugelis jų myli sportą. Čia augę lietuviai labai pritaria rengimui sporto vakarų. Tad aš manau, kad per ateinančią žiemą clevelandiečiams pasiseks ne vieną, bet kelis sporto vakarus surengti.

Jonas Jarus.

Washington, D. C.

103,000 jaunuolių dirba pramonėj

"The Minneapolis Labor Review" paduoda labai įdomių faktų apie vaikų darbą Amerikoj. Tie faktai yra paimti iš valdiškų šaltinių, ir todel jais negalima abejoti.

Kaip visi žino, pernai pradėjo siausti nedarbas. Iš visų dirbtuvių pradėjo atleidinėti darbininkus. Well, jeigu nėra darbo, tai ką darbininkai veiks. Bet ne visai taip buvo. Daugelyj vietų senesni darbininkai tapo paleisti, o į jų vietą paimti tiesiog vaikai nuo 14 ligi 15 metų amžiaus.

Vaikų Biuras apskaičiuoja, jog to amžiaus jaunuolių Amerikos pramonėj dirba apie 103,000. Vadinasi, tėvai išmetama gatvėn, o į jų vietą paimama vaikai, kuriems mokama apie $10 per savaitę.

Matyti, kapitalistų gobšumui tiesiog nėra rubežių. Vaikai, kuriems vieta turėtų buti mokykloj, yra verčiami dirbti už kelis dolerius, o jų tėvai atsiduria bedarbių eilėse.

Senas Petras.

Waukegan, Ill.

Muzikos mokytojas

Nikodemas Kulys, vedėjas Waukegan School of Music, dabar persikėlė į Waukegan Consevatory of Music, 5 N. Genesee St. Ten mokytojaudamas, turės geresnę progą gauti mokinių iš visų miesto dalių, nes mokykla yra vidurmiestyje ir gyvuoja jau 30 metų.

Lietuviai, kurie norite savo vaikams duoti gerą muzikos išsilavinimą, ateikite ir susipažinkite su mokykla ir jos mokytojais. —*R.*

Jųs Galite Turėti Gerą Sveikatą

Nuga-Tone suteikė milionams žmonių gerą sveikatą ir stiprumą. Jis suteikia jums gerą apetitą, jusų skilvį padaro sveiką ir stiprų, neveikliųs organai lieka atgaivinti, skausmai ir dieglial išnyksta. Nuga-Tone taipgi išvalo kuną nuo ligų perų ir nuvelkia konstipaciją. Gaukite bonką Nuga-Tone. Buk sveikas ir stiprus. Aptiekininkai jį pardavinėja. Jeigu aptiekininkas neturi jo, paprašykite jį užsakyti del jus iš savo urmininko.

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

Iš NEW YORKO į KLAIPĖDA
Per Gothenburg
TRUMPAS KELIAS Į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ
Informacijos ir laivakortės gaunamos pas savo agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago

Garsinkitės "N-nose"

Čia Lengva Susipažinti

Patyrimas moko, kad geriausį patarnavimą galima gauti ten, kur į biznio santikius įeina ir asmeniniai santikiai — susipažinimas.

Kadangi mes esame arti jusų namų, jųs naturaliai einate į Peoples National Bank, kada tik norite depozituoti savo pinigus, o ne laukiate kada kokiu reikalu jums teks ateiti į apielinkę, tuo greičiau susipažindami.

Delei parankumo, stiprumo ir VISĄ DIENĄ SUBATOJ bankininkavimo valandų, tukstančiai žmonių randa šį banką logiška vieta pasidėjimui savo sutaupų.

Peoples National Bank
and Trust Company
of Chicago
47TH STREET AND ASHLAND AVENUE
PINIGŲ SIUNTIMAS . . . LAIVAKORTES

PIRKITE DABAR
Sezonas yra daugiau negu įpusėjęs
CALIFORNIJOS SULČIŲ VYNUOGĖS

SULČIŲ VYNUOGĖS jau tapo paleistos marketan. Išgabenimas šiemet yra nuo dvidešimt iki keturių savaičių ankstyvesnis negu pereitais metais. Derlius yra daug mažesnis. Lietus šiuo laiku dar labiau sumažintų pristatymą.

Dabar yra laikas pirkti kiek jums šiemet reikės už žemas kainas, nes pristatymo sezonas nepaprastai greit užsibaigs.

Californijos sulčių vynuogės šimet turi savy daugiau cukraus negu kitais metais.

Užsisakykite Zinfandel, Alicante, Muscat, Petite Sirah ir kitas rušis iš savo vaisių pardavėjo pirm negu per vėlu. Sulčių vynuogių derlius šiemet yra *ankstyvas* ir visai *trumpas*.

Atsiminkite, vynuogių sultys vartojimui namie yra legalės.

CALIFORNIA GRAPE CONTROL BOARD, Ltd.
SAN FRANSISCO, CALIFORNIA
Atstovauja 85% visos Californijos Vynuogių Produkcijos.

Daktaras Specialistas iš Seno Krajaus
Kapitonas WISSIG, Pasauliniame Kare

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 26 METUS. NEŽIURINT KAIP UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, košėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdie nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St., kampas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

IN OUR OFFICE

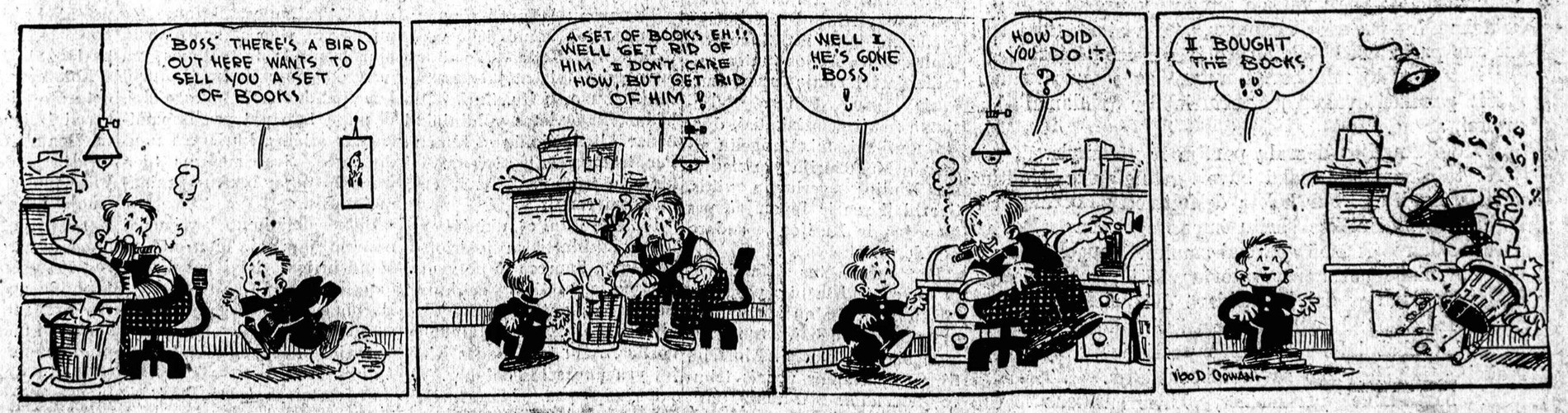

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada
$7.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsisakymo kaina:
Chicagoje — paštu:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoj per išnešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti našto Money Orderiu kartu su užsakymu.

FINANSINIS KARAS PASAULYJE

Anglijai atsisakius keisti savo pinigus į auksą nustatyta kaina, visame pasaulyje aukso valiuta pasviro. Auksinį pinigų pagrindą laikinai jau taip pat atmetė Švedija ir Norvegija. Rengiasi tą patį padaryti ir Danija. Vokietijos auksinei markei, kaip girdėt, taip pat grasina pavojus.

Iš didžiųjų valstybių vien tik Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Francijoje auksinė valiuta dar laikosi tvirtai. Kai kurie ekonomistai tačiau sako, kad ir Amerika su Francija turėsiančios ką nors daryti, kad užsispyrimas laikytis aukso valiutos neužmuštų jų užsienių prekybos.

Amerika ir Francija yra kreditorių valstybės, t. y. kitos valstybės yra jom dviem įsiskolinusios. Kitos šalys Amerikai ir Francijai nuolatos moka jų dviejų turtą didindamos, o pačios biednėdamos. Jr skolininkių valstybių bėda yra ta, kad mokėt jos yra priverstos beveik išimtinai auksu. Priimti iš savo skolininkių prekes, jiedvi nenori. Kad vokiečių, anglų ir kitų įsiskolinusių šalių prekės neįeitų į Ameriką ir Franciją, šios dvi šalys apsitvėrė aukštomis muitų sienomis.

Tuo budu Amerika ir Francija susižėrė daugumą pasaulio aukso, o tuo tarpu kad kitose šalyse auksas beveik išnyko. Šis aukso suplaukimas į dvi kreditorių valstybes ir jo ištuštėjimas valstybėse skolininkėse privedė prie paskutinių savaičių aukso valiutos krizio. Jisai plečiasi visame pasaulyje.

Anglija dabar siulo sušaukti tarptautinę valiutos konferenciją. Toje konferencijoje ji nori pasiulyti, kad Amerika ir Francija, kurios kontroliuoja pasaulio aukso išteklius, sutiktų juos lygiau paskirstyti tarpe įvairių šalių. Šito tikslo butų galima atsiekti keliomis priemonėmis: viena, kad Amerika ir Francija sumažintų savo muitus, t. y. kad jiedvi įsileistų kitų šalių prekes; antra, kad butų panaikintos karo ir reparacijų skolos arba kad kreditorių valstybės sutiktų bent žymią dalį skolų atsiimti prekėmis. Kalbama taip pat apie vienodų pinigų įsteigimą visam pasauliui (su vienu tarptautiniu emisijos banku) ir apie pripažinimą sidabro, kaipo pagrindo valiutai, šale aukso.

Jeigu Amerika ir Francija tokios konferencijos pasiulymą atmes ir toliaus tęs savo dabartinę finansinę politiką, tai Anglija su kitomis šalimis, kurioms trukšta aukso, laikys pas save žemą pinigų kursą ir stengsis tuo įrankiu išmušti amerikonus ir francuzus iš pasaulio rinkų. Nes, mat, žemas pinigas padeda savo šalies eksportui, o trukdo importą iš svetimų šalių.

Žodžiu, su auksinės valiutos panaikinimu Anglijoje prasidėjo finansinis ir prekybinis karas tarpe šalių skolininkių vienoje pusėje ir šalių kreditorių (Jungtinių Valstijų ir Francijos) antroje pusėje.

NAUJAS SKILIMAS ANGLIJOS LIBERALUOSE

Liberalai ministeriai "nacionaliame" Anglijos kabinete nutarė eiti su MacDonaldu, o ne su savo oficialiu partijos vadu, Lloyd George'u.

Ginčas tarp jų kilo dėl klausimo, kaip liberalai turi elgtis, jeigu artimoje ateityje butų paskelbti nauji rinkimai į parlamentą. Tų rinkimų reikalauja konservatoriai. Prieš rinkimų skelbimą pasisakė darbiečiai ir liberalų vadas David Lloyd George. Pastarasis užėmė tokią poziciją: jeigu valdžia išpildys konservatorių reikalavimą ir paskelbs rinkimus, tai visi liberalai turi tuojaus pasitraukti iš kabineto ir pereiti į opoziciją.

Bet liberalų ministeriai nutarė savo vado neklausyt ir pasilikti valdžioje, nežiurint ar rinkimai bus greitai, ar ne.

Taigi Anglijos liberalų partija ir vėl skyla.

Ne taip seniai liberalai buvo galingiausia politinė partija Anglijoje. Per keletą dešimtmečių liberalų rankose buvo milžiniškos britų imperijos vairas. Bet po pasaulio karo jie ėmė sparčiai smukti. Daugelis liberalų vadų nuėjo pas konservatorius, kiti pas darbiečius. Likusioje partijos dalyje susidarė dvi priešingos viena antrai frakcijos: Lloyd George'o šalininkų ir "senų liberalų" (nabašninko Asquith'o pasekėjų). Šitos dvi frakcijos iki šiol tarp saves tebesivaidija.

Dabartiniame parlamente, kuris susideda iš 615 atstovų, jau tėra tik pusšimtis liberalų. Naujas skilimas jų partijoje gali Anglijos liberalizmui visai padaryti galą.

Bet, tiesa, ir darbiečiai turi smugį, susipykę su MacDonaldu. Darbo Partija gal ieškos susitarimo su Lloyd George'o vadovaujama liberalų frakcija.

Apžvalga

SLA TURTAS

SLA. nariuose dažnai diskusuojama klausimas, ar Susivienijimo turtas tikrai yra vertas miliono su viršum dolerių. Bolševikai seniai skelbia, kad dėl bondsų kainų kritimo ir kai kurių nevykusių paskolų Susivienijimo milionas jau "sutirpo".

Į šitas kalbas dalinai atsako oficialis Pennsylvanijos valstijos Apdraudos departamento ekzaminierių raportas, kuris tapo tik-ką paskelbtas "Ievynėje". Raportas rodo, kad atskaičius bonds'ų vertės puolimą ir tas sumas, kurių grąžinimas yra neužtikrintas (kaip, pav. paskolos mokslciviams), Susivienijimas dar visgi turi daug daugiau turto, negu milioną dolerių, butent: $1,241,606.93.

Ekzaminieriai savo raporte sako, kad jie patikrino SLA. paskolas ant nekilnojamųjų nuosavybių, peržiurėdami rekordus ir "morgičių" popierąs. Jie surado, kad į "morgičius" įdėta viso $361,800.00.

Investmentus į bonds'us ekzaminieriai taip pat patikrino, suskaitydami tuos bonds'us ir paimdami pranešimą iš Mellon National Bank Pittsburghe, kur bondsai yra padėti. Nuo tos vertės, kurią bonds'ai turėjo knygose šių metų birželio mėnesyje ($789,176.50), jie nuėmė $216,685.50, kadangi ekzaminierių nuomone bonds'ų rinkos kaina ant tiek esanti nupuolusi.

Grynais pinigais, padėtais įvairiuose bankuose, Susivienijimas turi $185,189.86. Jisai turi, be to, trejetą ar ketvertą namų su žeme. Tas turtas buvo dalinai pirktas, dalinai paimtas už neatmokėtas paskolas. Visa jo vertė (knygose) $93,000.00.

Ekzaminieriai apskaičiuoja, kad SLA. narių apdrauda yra apsaugota daugiau, kaip šimtu nuošimčių, butent: 101.82%.

Kaip dabartiniais depresijos laikais, tai atrodo visai ne bloga. Bet jeigu depresija tęsis ilgesnį laiką, tai investmentų vertė gali dar nupulti. Antra vertus, laikams pagerėjus, investmentai imtų eiti aukštyn. Su indėliais taip visuomet esti: tai jie kyla, tai puola.

TRYLIKA DIDELIŲ DEPRESIJŲ PER 80 METŲ

Per paskutinius 80 metų, t. y. nuo vidurio pereito simtmečio iki dabar, Jungtinės Valstijos pergyveno 13 stambesnių depresijų. Mažesnių biznio atslugimų buvo dar daugiau. Tuo budu Amerikoje (kaip ir visam kapitalistiškam pasaulyje) gerus laikus kas kelinti metai nuolatos pakeičia kriziai.

Pamatinė krizių priežastis yra ta, kad darbo našumas auga daug sparčiau, negu atlyginimas už darbą. Darbininkai daugiau pagamina, negu jie gali nupirkti. Didesnę dalį to augančio pelno, kurį duoda darbo produktingumo augimas, pasiima kapitalistai. Per paskutinius "prosperity" metus, pav. kapitalistiškų kompanijų dividendai padidėjo 91%, o darbininkų algos — tik 19%.

Apie Įvairius Dalykus

MANDŽURIJA

Mandžurija yra Azijos aruodas.— Gyventojai. — Karai. —Derlinga žemė . — Chunchuzai. — Maršalas Chang Tso-lin. — Nauji miestai.— "Soy pupos" ir kviečiai, — Maistas. — Japonų ir rusų investmentai. — Kolonizacija.— Kiniečiai ir korejiečiai.

Mandžurija vėl pasidarė nesusipratimų centras. Tai jau ne pirmas atsitikimas. Praeityj del Mandžurijos įvyko nesusipratimų tarp Rusijos ir Kinijos, tarp Kinijos ir Japonijos, tarp Rusijos ir Japonijos.

Prieš kiek laiko japonai užgriebė Mukdeną. Jie tą savo žygį teisina tuo, kad kiniečiai norėję išsprogdinti geležinkelį. Prie dvejetą metų rusų armija buvo įsiveržusi į šiaurinę Mandžurijos dalį. Dabar tas pat atsitiko pietinėj dalyj, kur japonai stengiasi neva apginti savo interesus.

Mandžurija, Azijos aruodas, yra nauja Kinijos teritorija. Čia, sako G. E. Sokolskis, šiaur-rytinės Azijos tautos asimiliuojasi į naują rasę, kuri kuria savo kulturą. Tiesiama nauji geležinkeliai, dygsta nauji miestai. Daugeliu atžvilgių Mandžurija yra naujosios Kinijos gerbuvio viltis. Svarbi ji yra ir Japonijai, nes tarp jos ir Rusijos sudaro koridorių.

Per šimtmečius Mandžurija buvo atskirta nuo pasaulio. Miškuose ir kalnų atšlaitėse gyveno manchai, tunguzai, mongolai ir totoriai. Kiniečiai tik su specialiais pasais tebuvo įleidžiami. O tokių pasų buvo išduodama labai mažai. Bet daugelis kiniečių šmugelio keliu įsigaudavo į šalį ir ten apsigyvendavo.

1894 m. įvyko japonų —kiniečių karas del Korėjos. Karas buvo vedamas Korejoj ir Mandžurijoj. Po padarymo taikos tapo pravestas iš Manchuli į Port Arthurą ir Dairenį geležinkelis. Kelleris metams praslinkus įvyko taip vadinamas bokserių sukilimas. Rusų armija tuoj pasiskubino užimti Mandžurijos miestus ir kaimus. Jos vyriausias tikslas buvo aneksuoti tą kraštą.

Rusų įsigalėjimas Tolimuose Rytuose, žinoma, negalėjo patikti japonams. Padarinyj kilo naujas karas, kuris buvo vedamas Mandžurijoj. Atrodė, kad Kinija netrukus neteks Mandžurijos. Tačiau Amerikos prezidentui Rooseveltui pasisekė tą kraštą išgelbėti nuo užgriebimo. Bet Mandžurija nebebuvo jau vieninga. Ji buvo pasidalinusi į dvi dali: šiaurinėj dalyj dominavo rusų įtaka, o pietinėj — japonų.

Tuo pačiu laiku iš visų pusių pradėjo į Mandžuriją veržtis kiniečiai. Kadangi žemė ten buvo gera, tai atėjunams nesunku buvo įsitvirtinti. Juo labiau, kad vietos valdininkai nedarė jiems jokių kliučių. Per trumpą laiką tukstančiai kiniečių įsigijo ukius ir ėmė neblogai verstis.

Pietinėj Kinijoj ukininkams tenka susidurti su įvairiomis kliutimis. Sausros ir potvyniai ten yra nuolatinis reiškinys. Beveik kas metą tai vienoj, tai kitoj vietoj yra sunaikinamas derlius. Ačiū tam, badas Kinijoj yra paprastas dalykas. Visai kitaip yra Mandžurijoj. Ten potvyniai ir sausros yra didelė retenybė, o žemė labai derlinga. Tas faktas ir skatino kiniečius migruoti. Trumpu laiku išaugo tokie dideli miestai, kaip Mukdenas, Harbinas ir Dairenas.

Rusams ir japonams Mandžurijoj irgi sekėsi neblogai gyventi. Tačiau pirmieji kiniečiai, kurie anksčiau atkeliavo, pasirupino užgriebti geresnius žemės plotus ir praplėsti savo įtaką. Mat, kaip yra sakoma, ankstyvam paukščiui visuomet pirma kirmėlė kliuva. Kiniečiai tiek įsigalėjo, jog jie pravedė specialius įstatymus, kad apsaugojus savo interesus nuo vėlesnių atėjunų. Tie įstatymai lygiai palietė tiek japonus, tiek rusus, tiek vėliau atvykusius kiniečius.

Daugelis kiniečių pradėjo skverbtis į Mandžuriją dar tais laikais, kada jiems ten buvo draudžiama gyventi. Tarp jų atsirado nenuoramų, kurie sumanė lengvu budu pelnyti sau duoną. Jie pasivadino "hun hutze" (chunchuzais). Chunchuzai buvo niekas daugiau, kaip tik savo rųšies banditai. Gyveno jie daugiausiai miškuose ir kalnuose. Progai pasitaikius, jie plėšdavo kaimus ir keleivius. Jie ne tik užsiimdavo plėšimais, bet už tam tikrą atlyginimą suteikdavo ir protekciją.

Prieš keletą desėtkų metų miškų savininkai stengdavosi su chunchuzais palaikyti gerus santykius. Priešingame atvėjyj jų miškai budavo išdeginami. Noromis nenoromis prisieidavo su chunchuzais tartis ir mokėti jiems pinigus, kad tik jie paliktų ramybėj miškus ir tartokus. Pradžioj kiniečių valdininkai bandė su tais raketieriais kovoti. Bet jie greit įsitikino, kad tai bergždžias darbas. Chuncuzų vadus jie patraukė savo pusėn, suteikdami jiems įvairius darbus. Elliniai gi nariai įstojo į kariuomenę ir nusiramino.

1911 m. Kinijoj įvyko revoliucija: "Dangaus sunus" (taip buvo vadinamas Kinijos imperatorius) tapo nuverstas nuo sosto. Įsisteigė respublikoniška valdžia. Pasinaudodamas neramiais laikais, Chang Tso-lin, buvusis chunchuzų vadas, užgriebė valdžią Mandžurijoj ir tapo tikras diktatorius.

Chan Tso-lin buvo mažo ūgio ir labai karšto temperamento žmogus, kuris rukydavo daug opiumo. Pasižymėjo jis dideliais politiko ir administratoriaus gabumais. Per palyginamai trumpą laiką jam pasisekė krašte įsteigti tvarką. Jis sutriuškino banditų galią ir sutvarkė krašto finansus. Mandžurija pasidarė turtinga šalis, kurią Chang Tso-lin despotiškai valdė. Prieš keletą metų Chang Tso-lin tapo nužudytas, kai bandė kištis į Kinijos reikalus.

Mandžurija smarkiai progresuoja. Dabartiniu laiku ten yra beveik tiek geležinkelių, kaip ir Kinijoj. Tie geležinkeliai vyriausiai yra kontroliuojami rusų ir japonų. Prie geležinkelių iš mažų kaimų išaugo dideli miestai, kaip tai: Dairenas, Harbinas, Mukdenas, Hailar, Chanchun, Anking, Tsitsihar, Kirin ir kiti.

Mandžurijoj labai daug auginama taip vadinamų "soy pupų". Tolimuose Rytuose tos pupos yra vienas svarbiausių maisto produktų. Pupos yra paverčiamos miltais, iš kurių kepama duona ir pyragaičiai. Iš pupų taip pat yra išspaudžiamas aliejus, kuris yra naudojamas įvairiausiems tikslams. Iš pupų lukštų gaminama trąšos.

Pupų auginimu vyriausiai užsiima japonai. Šiaurinėj gi Mandžurijos dalyj rusai sėja daug kviečių. Prieš revoliuciją Harbinas buvo pagarsėjęs savo malunais. Tai buvo žymiausias "miltų miestas" visoj Azijoj.

Paprastai manoma, kad kiniečiai maitinasi beveik išimtinai ryžiais. Kada tik Kinijoj įvyksta badas, tai laikraščiai prie kiekvienos progos pabrėžia tą faktą, jog kiniečiai nevartoja maistui kviečių. O tai esą apsunkina šelpimo darbą. O tuo tarpu, sako Sokolskis, kviečiai yra vyriausias Mandžurijos gyventojų maistas.

Ryžius Mandžurijoj valgo tik turtingieji gyventojai. Pietinės Kinijos gyventojai labiausiai mėgsta žuvį ir kiaulieną. Mandžurijoj gi mėgiamiausi mėsa yra aviena ir jautiena. Mongolai, rusai ir buriatai geria daug pieno. Kiniečiai paprastai pieno nemėgsta. Tačiau Mandžurijoj gyvenantys kiniečiai pradeda ir prie pieno priprasti.

Žmonių gyvenime maistas lošia labai svarbią rolę. Vėliausi mokslininkų tyrinėjimai rodo, jog maistas daro įtakos ne tik žmogaus kuno strukturai, bet ir įvairiems papročiams. Gal tai parelna nuo vitaminų kiekio. Vienok kokia priežastis nebutų, bet faktas yra tas, kad Mandžurijoj gyvenantys kiniečiai yra aukštesnio ugio, tvirtesni ir labiau agresyviški.

Kiniečiai nesudaro vieningą rasę. Susimaišymas įvairių tautų Kinijoj gal buvo didesnis, negu Jungtinėse Valstijose. Apie Mandžuriją irgi tas pat galima pasakyti, ypač apie jos šiaurinę dalį, kur iš kiniečių, japonų, korejiečių, rusų, mongolų ir buriatų vystosi nauja rasė.

Mandžurijoj randasi apie milionas korejiečių, 140,000 rusų ir nežinomas skaičius mongolų. Pas rusus mažiausia tėra rasinės neapykantos. Jie lengvai susituokia su kinietėmis, mongolėmis ir buriatėmis. Tų sutuoktuvių rezultate vystosi naujas eurazinis tipas. Daugelis rusų priėmė Kinijos pilietybę. Maršalas Chang Tso-lin nedarė jokių kliučių rusams tapti piliečiais, kurių daugumą įstojo į generolo Chang Chung-chango armiją. Chang Chung-chang yra tikras milžinas. Fiziškai jis yra kinietis, bet psichologiškai rusas. Jaunystę jis praleido Vladivostoke, kur jo artimiausi draugai buvo rusai. Jis gali šokti "kazoką" ir gerti vodką, kaip bile vienas rusų karininkas.

Rusai ir japonai kartą svajojo užgriebti Mandžuriją. Tačiau jiems tatai nepasisekė padaryti. Kitos valstybės, ypatingai Anglija ir Jungtinės Valstijos, atsistojo ant kelio. Rusai ir dabar netiesioginiu budu stengiasi įsigalėti Mandžurijoj ir praplėsti savo įtaką. Nesnaudžia, žinoma, ir japonai.

Kai nepasisekė ginklu užkariauti Mandžurijos, tai tiek rusai, tiek japonai stengėsi įsitvirtinti ekonomiškai. Tuo atžvilgiu japonai buvo pasekmingesni. Japonija Mandžurijoj turi investavusi apie $1,000,000,000. Kiek rusai yra investavę, tikrai negalima pasakyti. Tačiau spėjama, jog maždaug $250,000,000.

Svarbiausias Mandžurijos turtas yra žemė. O žemę kontroliuoja kaip tik kiniečiai. Net Dairen mieste, kur japonai yra labiausiai įsigalėję, daugumą gyventojų sudaro kiniečiai, kurie kontroliuoja biznį. Kiniečiai yra labiau kompetentiški biznieriai, negu japonai ir rusai. Tas faktas ypač pasireiškia Mandžurijoj.

Kolonizacijos srityj japonai neturėjo jokio pasisekimo. Rusai irgi perdaug negali girtis. Bendrai imant, japonai nemėgsta apleisti savo kraštą. Visai mažas jų skaičius tevažiuoja į Koreją ir Formozą. Mandžurija nėra palanki japonams dar ir savo klimatu. Nuo rugsėjo mėnesio ligi balandžio oras ten gana šaltas. O šalčio japonai nemėgsta. Nors Mandžurijos kraštu japonai jau pradėjo domėtis nuo 1894 m., bet ligi šiol jų ten apsigyveno tik 240,000.

Korejeriečių Mandžurijoj priskaitoma apie 1,000,000. Jie sudaro nemažą problemą. Namie korejeriečiai nepakenčia japonų. Bet kaip tik jie atsiduria Mandžurijoj, tai tuoj reikalauja iš japonų protekcijos. Mat, dalykas tas, kad tarp korejiečių ir kiniečių santykiai yra gana įtempti. Kiniečiai nepakenčia korejiečių už tai, kad pastarieji dirba už pigesnę kainą. Kas be ko, įvyksta ir persekiojimų: kiniečiai yra pasiryžę arba asimiliuoti korejiečius, arba išvyti juos iš Mandžurijos.

Mandžurijoj dabartiniu laiku priskaitoma ligi 29,000,000 kiniečių. Vien tik nuo 1923 iki 1929 m. jų atvyko 5,219,278. Iš to aišku kiekvienam, kad ekonominiai, politiniai ir kulturiniai Mandžurija stovi arčiausiai prie Kinijos. Tačiau mandžurai yra pasiryžę savistoviai tvarkytis ir su nepasitikėjimu žiuri tiek į Maskvą, tiek į Tokyo, tiek į Nankingą.

—*K. A.*

RAŠYTOJAS ANT ORDERIO

Lietuvoje dabar gyvena vienas tautietis, kuris rašo ir rašo. Jisai rašo, amerikoniškai sakant, ant orderio: parašysiu apie ką nori ir kaip nori — katalikiškai, laisvamaniškai, bepartyviškai ir dar kitaip. Tik pasakyk kaip nori. Reiškia, rašytojas kai šiaučius: kokius nori batus pasiųsiu, tik duok dolerį.

Amerikoje tokių rašytojų turime daugiau, tiktai jie ne iš rašymo gyvena. Pirmiausia, tai musiškiai korespondentai. Jie "Naujienose" apie tą patį įvykį rašo vienaip, o "Vienybėje" kitaip. Žinoma, vartoja ir kitokį slapivardį. Kiek vėliaus iš tokių korespondentų išsivysto kritikai, straipsnių rašytojai, kurie ir-gi įvairiuose laikraščiuose rašinėja. Vienur fašistus atakuoja, kitur juos giria.

Tai žmonės, mandagiausia pasakius, be nugarkaulio. Baisiai nepastovus, bet landus, dažnai skandalingi. Iš tokių asmenų rimtų rašytojų negalime susilaukti, nors ir tukstantį metų lauktume.

— Dr. Karalius.

No. 17 "Kovos" gautas šiandie. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

Ar įdomu kam butų susipažinti su socialistų laikraščiu, leidžiamu Pietų Amerikoj? Klauskite "Pietų Amerikos Naujienų". Kaina 10 centų. Galima gauti "Naujienose".

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kampo, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumo delei.

AMERIKOS PILIETIS

Rutina ir labai pagelbinga knygelė tiems, kurie nori tapti šios šalies piliečiais. Pamokinimai apie šios šalies tvarką, apie jos viršininkų rinkimus ir viską kas reikalinga prie ėmimo egzameno rasite šioj knygelėj lietuvių ir anglų kalbomis surašyta.

KAINA TIK 25 CENTAI

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Siųskite money orderį arba krasos ženklelius.

Kaip didžiosios Chicagos užmiesčio traukiniai laimėjo greitumo garbę

[Acme-P. & A. Photo]

Šis paveikslas rodo, kaip trys elektrikiniai traukiniai, aptarnaujantys Chicagos metropolio plotą — North Shore Line, South Shore Line ir Sunset Line—pilnai laimėjo garbę tarptautiniame greitumo konteste.

The North Shore Line laimėjo Elektrikinio Susisiekimo Greitumo trofėją (centre), kaip greičiausias elektrikinis Amerikoj traukinys, bėgiojąs tarp miestelių, o su juo kiti du keliai tokioj eilėj, kokioj pažymėti buvo aukščiau.

Paveiksle, kairėj pusėj viršuj: vienas trijų karų, kurie operuota 10 mylių valandoj greitumu Bluff City Electric keliu, iš kurio North Shore Line prasidėjo 1894 m. Kairėj pusėj apačioj: pavyzdys plieninių vagonų, operuojamų šiandie visų trijų minėtų aukščiau linijų rekordus sumušančiu grietumu.

Dešinėj pusėj viršuj: pavyzdys plieninių vagonų, įrengtų su visomis vėliausių išradimų priemonėmis saugumui ir greitam traukinių operavimui. Dešinėj pusėj apačioj: moderniško vagono vidaus išvaizda, parodanti patogias pliušu apmuštas kedes atskirai kiekvienam asmeniui ir patogumui įtaisymus.

Įrengimas buvo viehas svarbiųjų veiksnių, kurie pagelbėjo tiems trims keliams atgabenti tą tarptautinio greitumo garbę Chicagon.

The English Column

A BIT OF OPERA HISTORY

Since the opera season is about to open, I shall try to explain in as few words as possible when and where opera first started.

Music was played in all forms of dramatic entertainment in the earliest times. During the time of the Florentine nobles and art lovers, 1575, Bardi, Caccini, and others were honored because they were the ones who founded modern opera. The music of that time was mostly polyphonic, (music that is based upon strict laws of counterpoint and combination of melodies into cannon, fugues, and the like). These men whom I have mentioned above, strove to reproduce what they believed to be the original Greek form of musical declamation. Their efforts revealed in "Eurdice", and "Dafne", were crude, yet they opened new possibilities in composition of which more able musicians such as Carissini, Mantaverde, and especially Scarlatti, soon availed themselves. Opera quickly passed from the narrow circle of the Florentine nobles and achieved a new function when it was used to glorify the great princes of the Italian cities. Scarlatti, popularized it with the masses, so that opera houses soon appeared. Opera spread to other countries, where it developed for the most part along national lines. I shall make a brief summary of the three most important countries that played in the history of opera.

Italy.

Italy was the original birthplace of the new art, naturally, it dominated the minds of opera composers for many years. When other countries maintained it, Italy still kept its musical independence of style. Italian opera gradually developed into a form in which special attention was given to melody and its vocal display. Italian opera became a string of coloratura arias with accompaniments for the orchestra. The plots were of secondary importance. Dramatic interest failed, and opera may first as well have been sung off stage.

Rossini's, "William Tell" was a notable exception, but composers of other countries showed that a higher standard of art was possible. Later Verdi, who wrote, "Rigoletto" "Traviata", "Aida," "Otello", and "Falstaff", brought Italian opera back to its traditionally high standards.

France.

Italian opera was introduced into France by Lulli. It was quickly grafted on to the older French art of the Ballet, and it developed along its own lines. Lulli, was succeeded by Rameau, a Belgian, and some necessary reforms which affected opera in all countries were brought about in Paris by Gluck. France owes it to other countries for the development of her opera, but it has produced many opera composers of her own. Gounod and Bizet were famous for "Faust" and "Carmen". There were other great composers who also have made a reputation for French opera.

Germany.

German operas were given to us by Keiser and Handel. "Adam and Eve" was the first "singspiel" publicly performed. This form is somewhat akin to the English "ballad-opera," consisting chiefly of a dramatic story interpolated with songs and ballads. Even Mozart who followed Italian models, was attracted by this novel form. A notable advance in German opera was Beethoven's "Leonore", in which the great master followed lines of his own, somewhat resembling those of Gluck. Modern German romantic opera is said to have been founded by Weber wich "Der Freischutz." Wagner certainly paved the way without doubt. He affected the composers of all nations, in instrumental as well as dramatic music. Since Wagner's epoch, the greatest of the German opera composers has been Richard Strauss with "Salome", "Elektra", and other works. Other notable followers of the Wagnerian model have been Humperdinck, Goldmarck and Smetana. A notable contemporary of Wagner was Meyerbeer, who for a while dominated the French stage. The Germans have excelled in declamation and in melody and have greatly enriched and dignified the resources of opera with their learning in the arts of harmony, counterpoint, instrumentation, stage-setting, as well as by their highly idealistic standards of beauty.

— *Valeria.*

Tarp Chicagos Lietuvių

Teko atsilankyti St. Charles, Ill.

Svečiuos pas pp. Gričiunus

Rugsėjo 27 dieną sukako lygiai 25 metai nuo to laiko, kada drg. Gričiunai, Romusis ir Franciška, suėjo į porą, vadinasi, į šeimyniską gyvenimą.

Jų šeimyninis ir materialis gyvenimas buvo gražus. Užaugino du sunu, Petrą ir Praną, kurie yra pavyzdingai išauklėti ir tinkamai prirengti naudingam visuomeniniam gyvenimui. Tai yra pavyzdys kitiems tėvams, kurie augina šeimynas.

Drg. Gričiunai, budami laisvų pažiurų žmonės, matyti, supratę svarbą išauginti savo šeimyną naudingą sau ir visuomenei ir dėjo visas pastangas tai užduočiai atsiekti ir atsiekė ją.

Drg. Gričiunai gyvena St. Charles daugiau, kaip 25 metus. Jie dalyvauja visam lietuviškam judėjime, dirbdami kilnų draugišį darbą. Tur but nėra St. Charles nė vienos draugijos, prie kurios jie nebutų prisidėję, kai ji buvo orgánizuojama ar tveriama.

Todel ir susirinko jų draugai, idant pagerbti juos ir atžymėti jų 25 metų šeimyninio gyvenimo sukaktuves. Svečių susirinko keletas desėtkų. Apie pusę septintos pp. Ablačinskai paprašė svečius vakarienei, kuri buvo labai rupestingai paruošta. Susėdus prie stalo, drg. Kisielius pasakė trumpą prakalbėlę, papasakodamas apie dr-gų Gričiunų praeities gyvenimą ir jų darbuotę, nurodydamas kitiems Gričiunų gyvenimą kaip pavyzdį šeimynai auklėti ir vesti ją tokiu pat keliu.

Buvo ir daugiau kalbų ir linkėjimų. Pagalios dr-gui Gričiunui padėkavojus visiems svečiams ir rengėjams, prabilo ir p-nia Gričiunienė dėkingumo ašaromis akyse ačiuodama už malonius žodžius ir draugiškumą.

Nors tai buvo linksma sueiga, bet p-nia Gričiunienė nebuvo linksma, kadangi tuojau ant rytojaus, t. y. rugsėjo 28 d., turėjo išvažiuoti į ligoninę, kur jai buvo padaryta skubi operacija.

Nuo savęs aš velijų dr-gams Gričiunams dar ilgus, ilgus metus laimingai gyventi. **Svetys.**

South Sidėj

Rugpiučio 22 d. tilpo "Naujienose" "Ten Buvusios" žinutė "Kaip rengiama kai kurios parės". Ten sakoma, kad buvus surengta surpraiz parė biznierkai ir kad buvo sukolektuota gal apie $300, o svečiai vaišinta tik su corned beef.

Turiu pasakyti, kad tai nebuvo surpraiz parė. Mes ją pavadinome visai kitaip ir tą visos rengėjos gerai žino, taip pat ir parėj dalyvavusios. Kadangi "Ten buvusi' nebuvo kviesta ir neprisidėjo prie rengimo, tai jai ir nėra žinoma kiek buvo surinkta. Atskaita yra žinoma tik rengėjoms ir prisidėjusioms prie tos parės.—**Rengėja.**

PIRKITE DABAR

KAINOS YRA ŽEMIAUSIOS, KOKIŲ NEBUVO PER PENKIOLIKĄ METŲ.

Mes ypač už specialiai žemas kainas parupiname skrynus, storm sash, porčių uždarus ir viską kitką lumberio ir millwork srityje.

Jeigu jus norite ką nors taisyti ar remodeliuoti, ieiskite mums pasiųsti pas jus savo karpenterį, kuris suteiks jums apskaičiavimus.

WEST END MILL and LUMBER CO.
N. ESKILSEN, Savininkas
22nd ir Morgan Sts. Tel. Canal 1361-2

NAUJOJ VIETOJ

Šiuomi pranešu visiems savo draugams ir kostumeriams, kad aš savo krautuvę perkrausčiau į naują, modernišką ir patogią vietą

3313 South Halsted Street

Naujoj vietoj užlaikau įvairių vyrams pasipuošimų: marškinių, skrybėlių, kepurių, kaklaraiščių, pančiakų, pirštinių. Pas mane visi tavorai nauji, moderniški ir parduodu labai pigiomis kainomis.

PRAŠAU ATSILANKYTI Į MANO NAUJĄ KRAUTUVĘ IR NUSIPIRKTI SAU REIKALINGŲ DALYKŲ.

S. F. MARTINKUS
VYRŲ PASIPUOŠIMŲ KRAUTUVĖ
3313 South Halsted Street

PRANEŠIMAS

P. NORKUS IR M. ROZENSKIS praneša visiems savo draugams ir pažįstamiems, kad atidaro šiandie Moderniškai įrengtoj vietoj geros rųšies Minkštų Gėrimų su skaniais užkandžiais įstaigą.

KVIEČIAME ATSILANKYTI

NEW CITY GRILL
1706 West 47th St. arti Paulina St.
Tel. BOULEVARD 6520

MALT TONIC — EXTRA PALE
SPECIALIS ALUS

Del žindamų motinų. Nei vienas negali buti be

MALT TONIC'O
arba
Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per
Dr.B.McNicholas

Prašykite savo groserninko arba aptiekoriaus, jeigu jie negali suteikti, tuomet pašaukite

FREDERICK BROS.
Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago
Del aplinkinių miestelių kreipkitės prie St. Bartkus, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Indiana
Indiana Harbor. Telephone Indiana Harbor 1627

SQUARE DEAL GARANTUOTI GARU ARKARSTU VANDENIU APŠILDYMO PLANTAI
Sutelks Jums Jaukią Šilumą Šalčiausiame Žiemos Ore.
DYKAI EKSPERTO INŽINIERYSTĖS PATARNAVIMAS

Šaukite tuojaus
CALUMET
5200

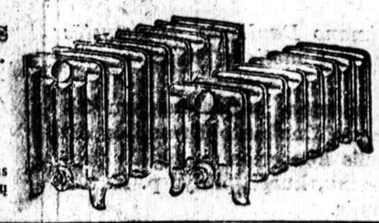

Kad ekspertas inžinierius DYKAI jums apskaičiuotų pirm negu nusispręsite.

Aukso aržuolo ir beržo Mahogany sėdynės. Pilnos ant augštos rųšies zovieskai kiekvienas $1.75

Nikeliu užbaigtos tankenos, porcelano rodyklė, karštos ir šaltos. Fiuka bile jinkai $2.98
Mes kalbame lietuviškai.

Square Deal Plumbing Supply House
1725 S. State St., Chicago, Ill.
CALUMET 5200
Atdara vakarais, šventadieniais iki 1 val. po piet

PEOPLES FURNITURE
KRAUTUVĖSE
DIDI PINIGŲ SUČĖDYMAI ANT

RADIO, PIANŲ, PEČIŲ, KALDRŲ, BLANKETŲ, MATRASŲ ir Visų KITŲ NAMAMS REIKMENŲ
ŠILDOMI PEČIAI
Naujausios Mados, pilnai parceluoti, del visokio kuro. Verti $50.00, po $28.00

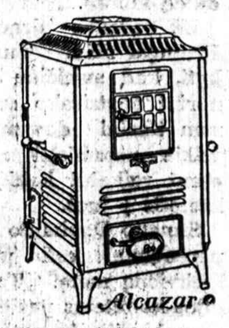

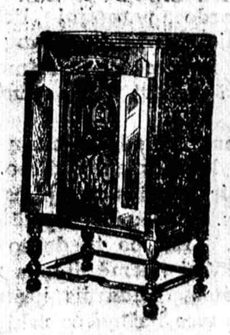

ELEKTRIKINIAI RADIOS
Verti iki $100.00. Dabar tik po
$29.50
Tik kartą gyvenime pasitaiko tokie bargenai. Visi setai už sumažintas kainas. Gražus kabinetai. Ateikite anksti.

GERI MATRASAI
Parsiduoda Pusdykiai
Baltos vatos matrasai su tvirtu ir gražiu viršum, bile dydžio, po $4.95
Felt matrasai, verti iki $16, dabar tik po $7.95

KALDROS, BLANKETAI
Milžiniškas pasirinkimas, veik už pusę kainos, pilnos mieros, gražios kaldros po $1.85
Geriausių vilnų, dubeltavi blanketai, 70x82 dydžio, sveria virš 4½ svarų, vertės $10.00, po $5.95

Prisirengkite Prie Šalto Oro Dabar, Atlankykite PEOPLES KRAUTUVES Šią Savaitę!
Didžiausios Lietuvių Krautuvės Amerikoje

4177-83 Archer Ave. Cor. Richmond St. Tel. Lafayette 3171.
2536-40 W. 63rd St. Cor. Maplewood Ave. Tel. Hemlock 8400
CHICAGO, ILLINOIS

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Bridgeportas

Simano Daukanto Draugystės metinis balius

Šį metą rengiamas yra Simano Daukanto Draugijos didelis koncertas su plačiu programu, kurį išpildys p. K. Sabonis.

Koncertas atsibus sekmadienį, spalių mėn. 25 d., Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted street. Komitetas ir valdyba dirba, kad koncertas butų sekmingas ir patenkintų taip atsilankiusią publiką, kaip pačius Draugijos narius.

Suprantama, komitetas vienas, be visų narių prisidėjimo, tą darbą negali atlikti. Šiais laikais yra bedarbė, sunku didelių pasekmių tikėtis. Bet visų narių pasidarbavimu galima daug kas nuveikti.

Turiu pasakyti, kad kai kurie nariai biznieriai jau daug prisidėjo dovanomis prie tikietų. Iz. Petrauskas, 3312 S. Halsted street, dovanojo vyrišką siutą; J. Rizgin, 3255 So. Halsted street — laikrodėlį; Alex Junevičia, 3317 So. Halsted street — taipgi laikrodėlį; Bridgeport Furniture Co. (K. Zuraitis), 3224 So. Halsted st. — grindinę liampą; J. Balčiunas, 3200 So. Lowe avenue — didelį kumpį.

Už dovanas draugija taria širdingai ačiu. Turiu pasakyti, kad aukščiau suminėti nariai neatsisako suteikti geram tikslui dovanų. Todel reikia nepamiršti nė jų, ir esant reikalui kokių pirkinių kreiptis į juos.

Simano Daukanto Draugijos parengimai esti pasekmingi kiekvieną metą. Todel draugijos komitetas pasitiki, kad ir šiemet, nors ir sunkus laikai, bet su pasidarbavimu visų narių bus geros pasekmės.

Dar turiu priminti, kad bus duodamos garbės dovanos tiems nariams, kurie neėmė iš draugijos pašalpos per 12 ar 24 metus.

Nariai, kurie jaučiatės, kad pripuola gauti garbės laišką iš draugijos, o negavote jo, galite asikeripti į draugijos pirmininką T. Janulį, ir bus viskas sutvarkyta.

Taippat tie, kurie negavote įžangos tikietų platinti, galite atsišaukti prie komiteto ar prie nutarimų raštininko — P. Killis, 3144 Auburn avenue, Chicago, Il.

Ateinantis draugijos susirinkimas įvyks spalių mėn. 4 dieną Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted street, 12 val. dienos. Nariai privalote buti susirinkime, nes turime išrinkti darbininkus vakarui spalių 25 dienai.

P. K., nut. rašt.

Po truputį

Dabar žmonės klausinėja vienas kitą, kada darbai pagerės. Bet nė vienas negali pasakyti. Na, tai leiskite man: aš pasakysiu. Darbai pagerės, kai S. L. A. elekšinai praeis, nes prieš elekšinus darbai visuomet sustoja. O ypač darbai pagerėtų, jei išrinktų prezidentą ir visą jo kabinetą gerus žmones, iš kurių butų lengva gauti paskolą nors ir ant nudėvėtų čeverykų.

Gegužis mano, kad Susivienijimas nėra kaltas Deveniui nei vieno cento, ba Susivienijimas atidavęs jam visus kiek priklausė. Todel Devenis nieku budu negalįs skųsti Susivienijimą. Okei, vyrai, viskas tvarkoj.

Vanagas sako: "Kada aš kadilaku važiuoju, o fordukas mane pralenkia, tai man atrodo lyg grušę iš trijų pirštų panosėn pakištų."

O aš jaum paaiškinu: "Ar nežinai, kad kiškis visuomet už karvę greitesnis?"

Pralotas Olšauskas ir Voldemaras yra geriausi Lietuvos piliečiai. Nes jei butų tokioj padėty atsidurę šiaip paprasti piliečiai, tai jau seniai sliekai butų po jų futbolus landžioję.

Komunistai, aš žinau, dabar tai tikrai džiaugiasi, kai nedarbas siaučia, nes jų obalsis yra: juo blogiau, tuo geriau. O man rodosi, kad kuomet komunistams prastai, tai darbininkams gerai. Ba jeigu darbai eina gerai, tai komunistams nėra gešefto.

Chicagos Lietuvių Choras Pirmyn su savo vedėju Charles Steponavičiu pilname sąstate dalyvaus Vilniaus paminėjime spalio 9 d.

Lietuvis airišių šalygatvį daužė

Stockjardų apielinkėje St. Bernardo parapijoj lietuvis džianitorius turėjo daug trubelių ir nemažai triukšmo sukėlė šalygatvį kuju daužydamas.

Vieną šeštadienį musų tautietis labai sunkiai dirbo. Jis pats ir minėtos parapijos klebonas. Dirbo kol išpylė šalygatvį. Bet po to darbo musų tautiej apėmė didelis nusiminimas kada jis nesurado prie savęs bažnyčios raktų.

Viso buvo 300 raktų. Bėga lietuvis šen, bėga ten, o raktų nėra. Nuvažiavo miestan pas ekspertus, kad jam padarytų raktus ir atidarytų bažnyčios duris. Mat, sekmadienį iš ryto turėjo buti atidaryta bažnyčia, o čia raktų nėra!

Ekspertai pareikalavo iš jo $300. Džianitorius visą naktį nemiegojo. Kai truputį prašvito, pasiėmęs geležinį kują ant ilgo koto, jis pradėjo daužyti naujai supiltą šalygatvį.

Kadangi jo darbas nakties laiku darė nepaprastą triukšmą, tai sukilo kaimynai ir pats klebonas, kuris giliai ilsėjosi po sunkaus darbo. Klebonas betgi negalėjo suprasti kas prie jo klebonijos baladojasi.

Išėjo klebonas laukan ir klausia lietuvį: Ką tu čia dabar darai — ar pakvaišai? Lietuvis ėmė aiškinti, kad jis pametęs raktus ir negalįs jų surasti, o bažnyčia turi buti atidaryta iš ryto, nes parapijonai atėję negalės įeiti vidun. O tuomet bus dar didesnis triukšmas, ne kad šalygatvio daužymas.

Klebonas sako: Tai kuo gi kaltas šalygatvis, jei tu, žioplas, pametei raktus?

Lietuvis paaiškino klebonui įsitikinimą, kad tuos raktus sumaišęs su cementu ir supiląs į šalygatvį, o raktų padarymas jam kaštuosiąs $300. Na, tai nusitaręs nors savaitę daužyti šalygatvį, bet nemokėti $300.

Klebonas paklausė, kas užmokės už šalygatvį. Lietuvis atsakė, kad jis pats vėl supils su klebono pagelba.

Taip lietuvis daužė ir daužė, o kiti žiurėjo į tą širdingą jo darbavimąsi. Jau parapijonai pradėjo rinktis bažnyčion. Ir jie visi žiopsojo nežinodami kame dalykas. Vienas kito jie klausinėjo, kas tarosi su musų tautiečiu.

Bet staiga lietuvis užtiko tą vietą, kur raktai buvo paslėpti. Iš džiaugsmo jis pašoko aukštyn. Tuomet jau ir žiopsotojų dauguma suprato kodel lietuvis taip sunkiai dirbo.

Atradęs raktus, lietuvis suleido parapijonus bažnyčion, o pats nuėjo gulti.

Vienok šalygatvį jis turėjo vėl supilti, tai ir vėl teko jam prakaituoti, ale jau ne taip sunkiai, kaip kad daužant. Ėmė porą dienų, bet darbas buvo atliktas okei. —*Žvalgas.*

Town of Lake

Žinomi biznieriai, P. Norkus ir M. Rozenski, naujai atidaro viešą užeigą adresu 1706 West 47 street. Vadinsis ji New City Grill.

Šiandie bus viešas atidarymas. Jie žada savo draugus ir pažįstamus gražiai pavaišinti.

Kviečia užeiti ir pasistiprinti be didelių išlaidų. Vieta gražiai įrengta, gal net visoj apielinkėj švariausia.—**Kaimynas.**

Raginskas ir Januškevičius Chicagoj

SLA. iždo globėjai, pp. Raginskas ir Januškevičius, vakar atvyko į Chicagą Susivienijimo reikalais pas iždininką adv. K. Gugį.

Keliavo automobiliu. Mano pasilikti Chicagoj keletą dienų.

Pp. Raginskas ir Januškevičius lankėsi "Naujienų" redakcijoj.

SPORTAS

GOLFAS

Pro Čempionatas

Amerikos golfo profesionalų metinis čempionatas baigtas. Tommy Armour, čempionas, pralošė pirmuose rungtynių susikirtimuose. Musų Billy Burke (lietuvis), vyriausias Amerikos golfo čempionas, įėjo net į semi-final, bet pagalios jį nugalėjo Denny Shute iš Hudson, O., vos vieną iš 36 sk. Tommy Creavy iš Albany, N. Y., jaunas vos 20 metų, pro, išlošė čempionatą, nugalėdamas savo oponentą final lošime su 2-1 skoru. Den Shute paliko runner-up. Lošimas įvyko rugsėjo 14-19 d. Wannamoisett kliube, Providence, R. I. Čempionate dalyvauja tik pro golfininkai ir rengia Pro Golf Association.

Tarp Burke ir Shute ėjo įtempta kompeticija, bet musų Burkauskiuko poteris netarnavo kaip reik ir priverstas buvo pralošti ant paskutinės skylės. Well, Billy išlošė Amerikos golfo karaliaus karuną, bet ne pavyko išlošti pro-princo titulas šiais metais. Billy dar jaunas vyrukas, tai turi daug progų ateity. Kaip matyt, lietuviai golfininkai atydžiai seka musų Billy laimėjimus.

Amerikos Moterų Golfas.

Jungtinių Valstijų Moterų nacionalio golfo čempionatas įvyko rugs. 21-26 d. Buffalo County Club, Buffalo, N. Y. Miss Helen Hicks iš Hawlett, L. I., jauna vos 20 metų mergaitė išlošė moterų golfo titulą, nugalėdama Mrs. Glenna Collett Vare, 5 metų čempionę, final 36 skylių lošime su 2-1 skoru. Minimą čempionatą veda U. S. Woman Golf Assn. ir jau 35-ta kompeticija. Lietuvaitės į šį turnyrą nesuspėjo dasigauti.

Mišrus Turnyras.

Pirmas lietuvių golfo mix-foursome — mišrus turnyras įvyks sekmadienį, spalių 4 d., Kinsmans kliube, 143-čia gatvė ir Parker vieškelis. Šitas budas golfavimo yra įdomus ir gražus, labai populiarus Anglijoj ir tarp amerikiečių.

Lietuviai bandys lošti pirmą syk ir, žinoma, aš esu tikras, kad pasekmės bus geros. Mes turime gerų golfininkų ir golfininkių, tai kodel gi nepavyks mišrus golfininkavimas. Tik vis dar bėda su musiškiais yra ta, kad nedrįsta pasirodyti aktyviškai golfo lauke. Bet po valiai jau pradeda priprasti; bent jaunieji golfininkai yra visiems kelrodis. Nekurie musų senieji golfistai visai sutingo, surambėjo. Bet į mišrų turnyrą rengiasi visi po porą.

Lošimo tvarka: vyras ir moteris iš vienos pusės sudaro porą, kurie lošia prieš porą iš kitos pusės. Pora lošia vieną bolę, kita pora kitą — vyras muša sykį moteris antrą iš eilės, kol bolė skylėn įkrinta. Pora su mažiau kirčių skaitosi laimėjusi. Laimėjusi pora gaus gražius prizus — po vieną abudu. Kviečiama atvykti po porą. Kurie nemokate susiporuoti, vistiek atvykite, mes jus suporuosime lošimui. Įžanga į turnyrą tik vienas doleris vyrams, o moterims dykai. Kurie neturės moters, tie gaus mokėti vieną dolerį "penalty." Pradžia 8 val. ryto ir 1 val. po pietų. Nesuspėję atvykti iš ryto, gali dalyvauti po pietų. Neporuoti golfininkai pateks į galeriją. Lošimą pradės pora musų pirmutinių golfo čempionų. —*Menas.*

"Kodel Prarastas Vilnius"

parašė UNTULIS

Kiekvienas kas įdomauja ir kam rupi šiandie Vilnius turėtų perskaityti šią labai įdomią ir gabiai parašytą knygelę.

TURINYS

I. Kryžiuočių politika: kaip lietuvius krikštyti, kad jie neapsikrikštytų.
II. Popiežių politika, lietuvius naudoja prieš stačiatikius, magometonus, protestonus ir eretikus.
III. Bajorams: lenkų herbai, atlaidai ir nepaliaujami karai, o valstiečiams — baudžiava ir dangus.
IV. Kunigų fanatizmo politika — silpnina valstybę.
V. Vargas migino! Vargas lenkino.
VI. Velniai, Raganos ir Teologai.
VII. "Ponus gerus ir nekaltus į nevalę ima".
VIII. Kunigai klupdo lietuvius prieš carą ir dvarą.
IX. Tegu meldžias, vargsta ir vargdieniais miršta.
X. Taip klydo Lietuvos neklaidingieji.

KAINA TIK 25 CENTAI.

Išleido Naujienų Bendrovė

Siųskit money orderį

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tėmykite!!!

Darome paskolas ant PIRMŲ MORGIČIŲ ant atsakančių nuosavybių.

Mokame TRETĮ NUOŠIMTĮ (3%) už padėtus pinigus ant taupymo.

Parduodame LAIVAKORTES ant visų linijų.

Ir SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą — Litais ir Doleriais.

Universal State Bank

3252 So. Halsted Street
Kampas 33rd Street
Chicago, Illinois

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Seniausias ir didžiausias lietuvių dieraštis Amerikoje.

Metinė prenumerata Chicagoje, Lietuvoje ir kitur užsieniuose metams $8.00, pusei metų $4.00; Suvienytose Valstijose $7.00, pusei metų $3.50.

Atnaujinimui prenumeratos arba užsirašymui patogumo delei vartokite šį kuponą. Išpildykite ir iškirpę kartu su money orderiu arba čekiu siųskite žemiaus paduotu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Užsiprenumeruoju Naujienas ..... m., šiuomi siunčiu $.....

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

TRIJŲ METŲ INSTEIGIMO SUKAKTUVĖS

LIPSKIO MUZIKOS IR RADIO KRAUTUVĖS

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

Kur ir kada galite pirkti
GERIAUSI RADIO UŽ ŽEMIAUSIĄ KAINĄ

ZENITH RADIOS:
$275 Zenith Comb. 9 tubų Radio už $175.00
$214 Zenith Automatic, 9 tubų Radio už $99.50
$140 Zenith, 6 tubų Radio už $69.50

PHILCO RADIOS:
$220 Philco Comb., 9 tubų Radio už $149.50
$157 Philco, 9 tubų Radio už $119.50
$225 Philco Radio special, kabinete $139.50
$295 Philco Automatic, groja 12 rekordų $219.50
Ir kiti nauji Philco modeliai nuo ..... $36.50 iki $295.

R. C. A RADIOLAS:
$171 Radiola 80, 9 tubų Radio už $129.50
$132 Radiola 48, 7 tubų Radio už $79.50

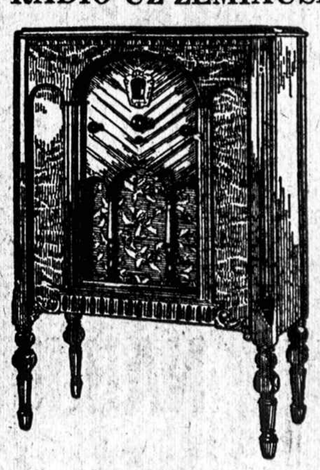

COLUMBIA RADIOS:
$255 Columbia Comb., 8 tubų Radio už $159.50
$185 Columbia Radio, 8 tubų už $119.50

ATWATER-KENT RADIOS:
$215 AWK model 75 Comb. 8 tubų Radio už $159.50
$157 AWK model 76, 8 tubų Radio už $119.50

CLARION RADIOS:
$219 Radio Comb. 8 tubų $119.50
$69 Radio, 6 tubų už $39.50

CROSLEY RADIOS:
$204 Radio, gražiame kabinete $119.50
$165 Combination Radio 7 tubų už $95.50
$145 Radio, 7 tubų už $85.50
$129 Radio, 7 tubų už $79.50
Midget Radios dabar už $22.50

TAIPAT DIDELIS PASIRINKIMAS TRUPUTI VARTOTŲ RADIJŲ

Gražus Lietuvių Radio Valandos programai
KAS PIRMADIENIO VAKARA IŠ RADIO STOTIES WHFC, 1420 k. nuo 7 iki 8 valandai vakare.

Radio Tubai ..... 59c ir aukščiau
O'Keh ir Odeon rekordai 45c
Columbia ir Victor rekordai 75c

LIPSKIO MUZIKOS IR RADIO KRAUTUVĖ

4916 West 14th Street — Cicero, Illinois — Tel. Cicero 1329

GRAŽIOS DOVANOS DALINAMOS VELTUI VISIEMS ATSILANKIUSIEMS, JAUNIEMS IR SENIEMS.

CHICAGOS ŽINIOS

Alcock vėl komisionierio padėjėjas

John Alcock, 16 pastarųjų mėnesių laiku veikiantysis policijos komisionierius, sugrįžo savo vietai kaip policijos komisionierio padėjėjas (deputy commisioner).

700 kriaučių sustreikavo

Apie 700 kriaučių, dirbusių vadinamose custom šapose, išėjo streikuoti. Jie atsisakė priimti algų kapojimą.

Kalbami kriaučiai yra Journeymen Union lokalo 5 nariai. Tai esąs pirmas jų streikas per 30 metų. Streikas palietė 30 šapų.

Nauja paveikslų operuotojų unija

Paveikslų operuotojai, atgabenti Chicagon iš kitur, kai vietiniai operuotojai susikirto su teatrų savininkai, dabar pareiškė, kad jie suorganizavę savo uniją ir išsirinkę valdybą. Taigi Chicagoj atsirado dvi paveikslų operuotojų unijos: viena, senoji, kuriai vadovauja Malloy, ir ši nauja.

Lenkas laimėjo rinkimus

Naujas suskaitymas balsų 8-me kongresiniame distrikte parodo, kad lenkas kandidatas kongresmano vietai Kunz gavo 810 balsų daugiau, negu Granata, kuris sulig pirmu suskaitymu buvo paskelbtas rinkimus laimėjęs. Taigi Granatai teks užleisti vietą kongrese Kunzui. Bet kongresas pats turi dar pripažinti Kunzui vietą.

Laimėjo trumpesnį darbo laiką ir aukštesnį mokesnį

Algos kapojamos. Darbo valandos didinamos. Bet štai pora tukstančių įnamių pataisos namuose laimėjo darbo laiko sutrumpinimą iki 8 valandų dienai ir algų pakėlimą iki $2 dienai. Mat, yra įstatymas, kuris nusako tokias darbo sąlygas įnamiams.

Tyrinės padėtį Cook pavieto kalėjime

Kriminalio teismo vyriausias teisėjas įsakė grand džiurei padaryti tyrinėjimą Cook pavieto kalėjimo reikalų.

Atskirsią policijos departamentą nuo politikos

Meras Cermakas ir jo naujai paskirti policijos viršilos vakar pažadėjo, kad policijos departamentas busiąs visai atskirtas nuo politikos, t. y. ateity jis visais nepriklausysiąs nuo politikierių spaudimo.

Tokius prižadus iki šiol duodavo kiekvienas kandidatas miesto mero vietai ir kiekvienas komisijonierius naujai paskirtas policijos departamentui vadovauti.

Lambda Kappa Gamma brolija rengia šokį

Penktadienio vakarą, lapkričio 6-tą, įvyks didelis šokis, kuriame dalyvaus dauguma Chicagos jaunuomenės.

Šis šokis bus surengtas Venetian Room, Hotel Southmoor.

Gros pagarsėjusi "Bob Peary's" orkestra.

Neužmirškite dienos.

Alex Alisauskas, sekretorius.

Tarp Chicagos Lietuvių

Crystal Lake, Ill.

Sudegė A. Strikolio farma

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 27 d., pasivažinėdami ir ieškodami grybų, užsukome ir pas pp. Strikolius. Viskas atrodė kaip paprastai. Bet, štai, vakar telefonu pranešė viena p. Strikolio duktė, kuri pastaruoju laiku gyvena Chicagoje, kad jų farma šią savaitę sudegusi.

Smulkmenų, kiek nuostolio gaisras padarė ir kiek triobesių sudegė — neteko patirti.

Kaimynas.

Keistučio Kliubo koncertas

Lietuvių Keistučio Pašalpinio Kliubo koncertas ir balius įvyks sekmadieny, spalių mėnesio 4 d., Lietuvių Auditorijos svetainėj, 3133 So. Halsted Str. Pradžia lygiai 6 val. vakare. Kliubo nariai ir visi tie, kurie mylyte dainas, muziką ir kitus gražius pasilinksminimus, esate prašomi atsilankyti.

Čia jums bus geriausia proga išgirsti puikias dainas Birutės choro dainuojamas, taipgi solo, duetus, kvartetus, kurių jau daugelis iš musų per vasarą negirdėjom ir labai pasiilgome.

Koncerto programos pertraukoje bus duodamos dovanos Kliubo nariams, kurie per tam tikrą laiką neėmė pašalpos iš kliubo, kitaip sakant, nesirgo ir nemirė.

Kliubo susirinkimas irgi bus spalių m. 4 d. Pradžia lygiai 12 val. pietų laiku. Vieta, 4615 So. Mozart str. Šis susirinkimas yra svarbus, nes reikės išrinkti koncertui darbininkai ir bus svarstoma konstitucijos pataisymas.—A. J. S.

Juozas Lipskis minėja trijų metų sukaktuvės

Tai yra jo krautuvės įsteigimo trijų metų sukaktuvės

Spalių mėn. 1 d. 1931 m. sukako treji metai nuo to laiko, kai tapo įsteigta Juozo Lipskio Muzikos ir Radio krautuvė adresu 4916 West 14 street, Cicero, Illinois.

Per tuos tris metelius Juozas savo maloniu patarnavimu visuomenei ir teisingu biznio vedimu įgijo didelę minią draugų ir pirkėjų ne tik vienoje Ciceroje, bet ir visoje Chicagos apielinkėje. Ta minia nuo pat krautuvės įsisteigimo didėjo ir dabar kasdien auga. Visuomenės tokia graži parama vedė prie išvados, kad neužilgo krautuvę ir biznį reikės žymiai didinti.

Dabar, šio spailų mėnesio laiku, paminėjant sukaktuves, krautuvėj yra didelis specialis išpardavimas ant visų naujų standardo išdirbysčių radių, muzikalių instrumentų, fonografo rekordų, lietuvių ir anglų muzikos gaidų, sporto reikmenų ir t.t. Laike šio išpardavimo visiems atsilankiusiems — jauniems ir seniems—bus dalinamos gražios dovanos.

Juozas Lipskis, paminėdamas savo krautuvės sukaktuves, išreiškė visiems savo tautiečiams gilią padėką už biznio parėmimą praeity ir žada daryti pastangas dar geriau patarnauti lietuvių visuomenei.

Roseland

SLA. 139 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalių (October) 4 d. 2 val. po pietų Palmer Park svetainėj. Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime ir užsimokėti mėnesines duokles. Kuopos finansų raštininkas, Marė Klusienė, jau pasveiko ir vėl pradėjo veikti kaip finansų raštininkas. Visokiais kuopos reikalais kreipkitės į Marę Klusienę, 10758 Indiana ave., Chicago, Ill.

A. Narbutas, organizatorius.

Pagelbingas gydymas

Europinis gydymas, kurį Dr. L. A. Behla, 190 N. State St., Room 834 vartoja gydydamas varicose gyslas ir kojų ulcerius, pasirodė taip sekmingas, kad delei parankumo pacientų, prisiėjo atidaryti skyrių 2843 Milwaukee Ave. Dr. Behla yra mokinęsis Berlino, Paryžiaus ir Viennos universitetuose ir jo gydymas tų gyslų yra be operacijos.

ST. PAUL'S HOSPITAL

yra jusų apielinkės Ligoninė, kur nereikia mokėti karferi, kad aplankyti savo draugus. Ateikite. Palagas ir priežiura per 10 dienų už $60.

828 W. 35th Place

Tel. Boulevard 0000

JUOZAPAS JURAVIČIUS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugpiučio 24 d., 1931 ir tapo palaidotas rugpiučio 27 d. iš Aušros Vartų parapijos bažnyčios, Chicago, Ill.

Paliko dideliame nuliudime moterį Rozaliją Juravičienę, po tėvais Norkunytę iš Šventežerio vals. ir kaimo, kuri dabar gyvena Coello, Ill. Box 171.

KAZIMIERAS RADZEVIČIA

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 2 dieną, 2 valandą ryte 1931 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Panevėžio apskr., Klovainių parapijoj.

Paliko dideliame nuliudime moterį Uršulę po tėvais Gedritaitę, brolį Joną, ir gimines, o Lietuvoj brolį Karolį ir gimines.

Kunas pasarvotas, randasi 3347 Union Ave.

Laidotuvės įvyks utarninke spalio 6 dieną, 8 val. ryte iš namų į Šv.Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Radzevičiaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame.

Moteris, Brolis ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius S. P. Mažeika, Tel. Yards 1138.

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Musų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.

CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.

Telefonas

Cicero 3724

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

A. PRABISH

Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.

2205 Lake St.

Tel. Melrose Park 797

LACHAWICZ IR SUNUS

PAGRABŲ VEDĖJAI

Visą pagrabo patarnavimą galime atlikti už $100.00

Dvi Koplyčios Dykai

Del Šermenų

Padarome affidavitus reikale Insurance ir visus Notary Public reikalus.

Chicago, Ill. 2314 W. 23rd Place Tel. Roosevelt 2515-2516

Cicero, Ill. 1439 So. 49 Court Telef. Cicero 5927

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DĖL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ ir NAKTĮ

Mes visuomet teikiame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSŲ GRABORIAI

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 *ir* 1742

Graboriai

S. M. SKUDAS

Lietuvis

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Didelė ir graži koplyčia dykai

718 W. 18 St.

Tel. Roosevelt 7532

Lietuvės Akušerės

Mrs. A. K. JARUSH

PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE

6109 South Albany Av.

Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Sugrįžo iš Lietuvos

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prityrusingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val.

KREIVAS AKIS ATITAISO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU IŠRADIMU.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampas Halsted St.

Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išegzaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.

4649 *S. Ashland Ave*

kampas 47th St.

Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išegzaminuoti DYKAI

Registruotam Optometristui

Akių Specialistas. Virš 15 metų patyrimas

Akiniai nuo $3

Valandos: 9 ryto iki 9 vak. kasdie.

DR. J. GROUPE

4631 S. Ashland Ave. Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Aš priskirsiu jusų akims, nežiurint kaip butų komplikuotas darbas. Mano sistema yra pasekmė 20 metų studijų ir tyrimo. Tiktai tiksliausi instrumentai yra vartojami. Mano akiniai sugrąžina regėjimą ir pašalina įtempimą.

SPECIALĖ DOMĖ VAIKŲ AKIMS IR AKINIAMS.

Akinių ir Egzaminacijos Kaina Nuo $5. Žvairos akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra sugaišimo.

Siuntiai duplikuojami ir rėmai sutaisomi tą pačią dieną.

DR. C. MICHEL, O. D.

4654 S. Ashland Ave. 2-ras Augštas

VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryte;

nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts)

Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30

Nedėldieniais pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts)

Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9

Nedėldieniais pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai

PRANEŠIMAS

DR. MARGERIS

Sugrįžo iš Lietuvos ir priminėja ligonius

nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare

Sekmadieniais nuo 10 iki 12

3421 So. Halsted St.

Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Victory 7188

Rez. Tel. Hemlock 2615

Phone Canal 6222

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: 1—3 ir 7—8

Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį.

Rezidencija 6628 *So. Richmond Street*

Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 E. 111th St.

Kampas Wabash Avenue

Tel. Pullman 0856

Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto: 4 iki 6 po pietų. (Vakarais: Utarn. ir Ketv. iki 8 val.)

Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337

Rez. Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 *Archer Avenue*

Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliom nuo 10 iki 12 dieną.

Telephonai diena ir naktį Virginia 0036

Rez. 6000 *South Artesian Avenue*

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 *So. Halsted Street*

CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 W. *Madison St.*

Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. West 2860

Namų telefonas Brunswick 0997

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOL

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas

Perkėlė abu savo ofisu į naują vietą po nr.

4645 So. Ashland Ave.

Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare

Nedėlioj pagal sutartį

Tel. Boulevard 7820

Namai:

6641 So. Albany Ave.

Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 *South Western Avenue*

Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryto

nuo 6 iki 9 valandai vakare

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3

Tel. Prospect 1028

Rez. 2359 *S. Leavitt St. Canal* 2330

Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9

Nedėlioj pagal sutartį

Hemlock 8151

DR. V. S. NARES

(Naryauckas)

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2435 West 69th Street

VALANDOS:

10 iki 12 ryto, 6:30 iki 8:30 vak.

Apart Šventadienio ir Ketvirtadienio

Phone Canal 2118

Valandos: 6—8 vakare

DR. A. L. YUSKA

1900 *So. Halsted St.*

4193 *Archer Ave.*

Valandos: 2—4 po piet

Phone Lafayette 0098

Naktinis telefonas Grovehill 1595

Dr. A. P. Kazlauskis

Dentistas

4712 South Ashland Ave.

Tel. Boulevard 7589

Ofiso valandos 10 ryto iki 8 vakaro.

Residence Phone Hemlock 7691

Dr. P. Atkociunas

DENTISTAS

1446 So. 49th Ct.

Valandos: 9—12 A. M., 2—6 ir 7—9 P. M.

Telephone Cicero 6756

CICERO, ILL.

Įvairus Gydytojai

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Įvairus Gydytojai

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:

1025 W. 18*th St., netoli Morgan St.*

Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare

Tel. Canal 3110

Rezidencijos telefonai

Hyde Park 6755 ar Randolph 6800

Tel. Central 7079

Rez. Longbeach 9453

Valandos 1 iki 4 ir pagal susitarimą

Dr. B. G. LAMBRAKIS

Ausų, Nosies, Gerklės Specialistas

Instruktorius Viennos Universiteto

Suite 1447-49 Pittsfield Bldg.

55 *E. Washington St.*

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metai

OFISAS

4729 *South Ashland Ave.*, 2 *laboe*

CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIOVOS

Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dieną

Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. MAURICE KAHN

4631 *South Ashland Avenue*

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po piet. 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone Plaza 3200

Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ

1145 *Milwaukee Avenue*

Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.

Seredos vakare uždaryta

Nedėlioj pagal sutartį

Ofiso Tel. Victory 6893

Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 3102 *So. Halsted St., Chicago arti* 31*st Street*

Valandos: 1—3. po pietų, 7—8 vak.

Nedėliomis ir šventad. 10—12 dieną

Advokatai

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS

127 *N. Dearborn St., Room* 1113

Telefonas Central 4411

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

Gyvenimo vieta

3323 *South Halsted Street*

Tel. Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.

Nedėlioj nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS

R. A. VASALLE

ADVOKATAI

11 *South La Salle Street*

Room 1934 Tel. Randolph 0332

Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak.

3241 *S. Halsted St. Tel. Victory* 0562

Valandos — 7 iki 9 vakare

Ofis—Utarn., Ketv. ir Subatos vak.

Vasalle—Pan., Ser. ir Pėtnyčios vak.

John Kuchinskas

Lietuvis Advokatas

2221 West 22nd St.

Arti Leavitt St.

Telefonas Canal 2552

Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.

Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Miesto Ofisas 77 *W. Washington St.*

Room 1502 Tel. Central 2978

Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos —6 iki 9 val.

4145 *Archer Ave. Tel. Lafayette* 7337

Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN

(John Bagdžiunas Borden)

LIETUVIS ADVOKATAS

105 W. *Adams St., Room* 2117

Telephone Randolph 6727

Vakarais 2151 *W.* 22*nd St. nuo* 6-9

Telephone Roosevelt 9090

Namie 8-9 ryte. Tel. Republic 9600

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 *So. Ashland Ave.*

Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 *So. Rockwell St.*

Tel. Republic 9723

Vilniaus pavergimo vienuoliktos sukaktuvės penktadienį

Lietuvių Auditorijoj įvyks didelis vakaras, dalyvaujant lietuvių ir kitų tautų publikai.

Ateinantį penktadienį, spalio 9 dieną, lygiai 8 valandą vakaro Lietuvių Auditorijoj, Bridgeporte, įvyksta didelis Chicagos lietuvių ir kelių kitų lietuviams kaiminingų ir draugingų tautų vakaras, paminėti vienuolikos metų sukaktuves musų Vilniaus, kurį lenkai Lietuvai išplėšė, sulaužydami savo iškilmingus pažadus, duotus Suvalkuose spalio mėnesio derybose, 1920 metais.

Jei mums, lietuviams Vilnius yra Medina ir Mekka, nežiurint kurioje pasaulio šalyje gyventume, tai nė mums patiems, nė pasauliui nebėra naujiena, nes su Vilnium yra surišta visa lietuvių giminės istorija, pradedant žiliausiais senovės amžiais. Vilnius Lietuvos sostinė, Vilnius Lietuvos kulturos lobynas; Vilnius Lietuvos valstybinės sąmonės, jos augimo, išsivystymo ir klestėjimo centras per ilgus šimtus metų!

Vilniaus liudi ne vien lietuviai

Bet Vilnių brangina nemažiau ir kitos Lietuvai artimos, sudėtinės ir kaimyninės tautos: žydai, baltgudiečiai, ukrainiečiai ir visi pažangieji latviai bei tolimesnieji Pabaltijos kaimynai.

Tikrai širdingų velijimų dei Vilniaus esame girdėję iš čia suminėtų tautų atstovų daugelį kartų. Ir jie žada taip jau šiemet, spalio 9 dieną apsilankyti ir su mumis sykiu paliudėti del Vilniaus netekimo bei pastiprinti mus dvasioj del Vilniaus atgavimo.

Programa bus rinktinė

Spalio 9 d. vakare, Lietuvių Auditorijoj, apart gerų kalbėtojų bus svarbi programa, kuriai pasižadėjo žymus skaičius musų dainininkų, muzikų ir kt.

Pirmyn Choras su vedėju **Steponavičiu** dalyvaują visame sąstate. **Birutės Choro** vedėjas **p. Jozavitas** prižadėjo parinkti iš choro geriausių pajėgų, su kuriomis taip pat atliks žymią programos dalį. **P-lė Briedžiutė** pasižymėjusi pianistė paskambins keletą Vilniui pritaikintų dalykų. Dar **eilė menininkų** yra pasižadėjusių, kurių pavardės ir programos punktai bus paskelbti vėliau.

Svarbu taip jau šiandien pažymėti, kad ir musų kaimynų tautų meno ir politikos atstovai žada gausiai dalyvauti musų Vilniaus programoj, kurią smulkiai bus galima paskelbti ateinačią savaitę.

Šiuomi raginami Chicagos ir apylinkių lietuviai rengtis Vilniaus dienai ir tą vakarą visiems apsilankyti. Kaina tik 25c.

Aldona Briedžiutė, pianistė

Paskambins rinktimų muzikos dalykų Vilniaus apvaikščiojime, spalių 9 d., Lietuvių Auditorijoj.

Lietuvių valanda

Ryt, t. y. sekmadienį, spalių 4 d., nuo 1 iki 2 val. po pietų iš radio stoties WCFL bus gražus lietuvių radio programas duodamas lėšomis Jos. F. Budriko krautuvės, 3417 S. Halsted St.

Išgirsite gražias dainas musų žymių dainininkų, kurie jau savo dainavimu yra ne sykį pasižymėję. Prie gražių dainų bus ir tinkama muzika, kaip paprastai kad buna Budriko duodamuose programuose.

Tad 1 val. po pietų užsukite savo radio ant 970 kiloc. WCFL.

Jau gaunamos sulčių vynuogės

Californijos sulčių vynuogės jau yra prinokusios ir jau visu smarkumu yra gabenamos Chicagon, keturiomis savaitėmis anksčiaus paprasto laiko. Į visus vynuogių yardus kasdie yra atgabenama po kelis vagonus geriausių Californijos vynuogių.

Daugelis kostumierių naudojasi šiais ankstyvais siuntiniais ir perka kiek jiems šį sezoną reikės, naudodamiesi geriausiomis kokybėmis ir žemomis kainomis. Vėliau sezone, kaip numatoma, vynuogiu kainos gales pakilti, prisilaikant pareikalavimo ir pasiulymo proceso, nes šiemetinis derlius bus mažesnis, delei didelės sausros ir karščių Californijoj.

Tie, kurie jau nusipirko vynuogių, randa, kad šių metų sulčių vynuogės turi daug daugiau cukraus, negu paprastai. Todel jie ir naudojasi, gaudami pačios geriausios kokybės vynuoges už žemiausias kainas. Gi gamintis vynuogių sunką suvartojimui savo namuose yra legalis dalykas.

Sulčių vynuoges galima gauti visuose yarduose. Kainos yra nepaprastai žemos palyginant su gera kokybe dabar atgabenamų vynuogių.

Namų savininkų atydai

Nelaukite kol plytos, pradės kristi iš sienų. Taisykite kol dar molis arba vopna iš tarpo plytų nėra perdaug ištrupėjus. Šaltis ir lietus laikui bėgant išplauja. Tas gadina visa namą, sienos pradeda kraipytis, šaltis ir drėgnumas eina į visą namą.

Taipgi netraukiantys kaminai priruko kambarius ir išaikvoja daug anglių.

Viršminėtais reikalais kreipkitgs į patyrusį murininką, kuris jums patarnaus už prieinamą kainą.

P. ŠATKUS,
1420 So. 48th Ave.
Cicero, Ill.

MUZIKALIŲ INSTRUMENTŲ BARGENAI

$35.00 Bohem sistemos Klirnetas už $20.00
$15.00 Klirnetas už $6.50
$12.00 Smuikas už $5.95
$4 vertės Smuiko dežutės po $2.00
100 Tomburinų po kiekviena 50c
Armonikos (Accordion) 1, 2, 3, 4 ar 5 eilių. Piano Accordion 12 basų, 60 basų, 90 basų ir viena 120 basų už jusų geriausį pasiulymą.

914 MAXWELL ST.
Arti SANGAMON ST.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Dr. K. Drangelio pareiškimas

Vakar teko pasikalbėti su Dr. K. Drangeliu (2417 W. 63 St.). Prisiminė apie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje viršininkų kandidatus. Dr. K. Drangelis prašė manęs pranešti "Naujienose", kad jis atsisako buti kandidatu bent kokio viršininko SLA.— nenori priimti jokios kandidaturos.

Jis yra dėkingas tiems draugams, kurie jį nominuoja į kokį nors SLA. viršininką. Dr. Drangelis budamas profesijoj, neturi laiko buti jokiu SLA. viršininku.—**A. Zymont.**

PRANEŠIMAI

Naujienų Spulkos 36 serija prasideda Spalio 1 dieną. Galima užsirašyti kiekvieną dieną nuo 8 ryto iki 8 val. vak. Napjienų Spulka yra inkorporuota Illinois valstijoj ant $1,000,000.00.

Yra saugiausia vieta pinigams pasidėti, nes mes skoliname pinigus tiktai ant 1mo mokamo mortgagiaus.

Kreipkites prie sekretoriaus
T. Rypkevičiaus
1739 So. Halsted St.

Marquette Park. — SLA. 260 kuopos susirinkimas įvyks 4 dieną spalio, 2 val. po piet. K. J. Mačiuko raštinėj, 6812 So. Western Ave. Visi nariai ir narės esate kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, taipgi reikia užsimokėti užvilktus mokesčius.
Sekr. *M. Pollack.*

Pranešimas Chicagos Lietuviams Vyrams ir Moterims. Paduoti prašymą įstoti Chicagos Lietuvių Dr-jon S. P. yra galima pas bile vieną šios Dr-jos narį arba malonėkite kreiptis tiesiai į Dr-jos pirmininką J. Mickevičių, 3653 o. Halsted St. Tel. Yards 4754 — nuo ryto 8 iki vakaro 8 val. Aplikacijos naujų narių bus priimamos iki Spalio-October 13 dienai. Nariais priimami nuo 16 iki 45 metų — vyrai ir moteris. Chicagos Lietuvių Dr-ja Savitarpinės Pašalpos, yra viena didžiausių ir turtingiausių lietuvių organizacijų Chicagoje. Yra trys pašalpos skyriai ligoje: $6, $10, $16 — savaitėje. Pomirtinė $250 — apmoka pati Draugija. Pašalpa sergantiems nariams išmokama bile kur gyvenantiems Jungtinėse Valstijose. Del platesnių informacijų kreipkitės virš pažymėtų pirmininko adresu. Kviečiami Chicagos ir apielinkių lietuviai dėtis prie šios organizacijos.
Chicagos Liet. Dr-jos S. P. Valdyba.

Bridgeport. — Simano Daukanto Draugija laikys mėnesinį susirinkimą sekmadieny, spalio 4 dieną, 12 val. dieną, Ch. Liet. Auditorijos svetainėj. 3133 S. Halsted St. Nariai butinai privalote atvykti, nes yra svarbus susirinkimas, turėsime išrinkti patarnautojus koncerto vakare patarnauti, kuris atsibus spalio 25 d., taipgi kitokių reikalų turime svarstymui. *P. K.*, nut. rašt.

Roseland. — Lietuvių Bedarbių Šelpimo Komiteto susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 7:30 val. vak., Strumilos svet., 107 ir Indiana ave. Kilo svarbus klausimas, visi draugijų delegatai malonėkit buti. —*P. Sapenskas*, rašt.

ŽOLĖS JUS IŠGYDYS
Motina Helena, Didžioji Žolininkė, papasakos jums viską apie jos 50 metų dl, džiojo Gydymo patyrimus ir kaip jos pastebėtinos Žolių Gyduolės palidusuos jus nuo kentėjimų ir padarys jus sveiką — už mažus kaštus. Sužinokite jos pastebėtinas Žolių Namines Gyduoles tuojaus. Pamatykite ją tuojaus. Jos nemokami patarimai bus verti jums daugelį dolerių.
MOTINOS HELENOS ŽOLIŲ SANKROVA
1721 West 47th St., Chicago, Ill.
Vyriausias ofisas: 1809 N. Damen Ave.

The Bridgeport Knitting Shop
Nerla plonus ir storus vilnonius sveaterius ir pančiakas. Taisom senus sveaterius. Mes parduodam žemom kainom idant galėtumėt sutaupyti nuo 75% iki 100%.
F. SELEMONAVIČIA
504 West 33rd St.
Netoli Normal Ave. Tel. VICTORY 3486.
Atdara dienomis ir vakarais.

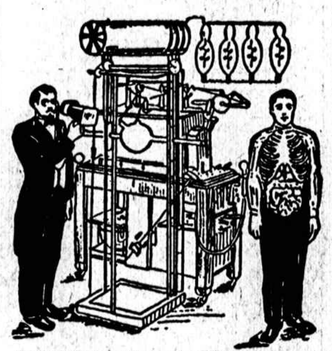

Specialistas gydyme chroniškų ir naujų ligų. Jei kiti negalėjo jumis išgydyti, atsilan kykit pas mane. Mano pilnas išegzaminavimas atidengs jusų tikrą ligą ir jei aš apsiimsiu jus gydyti, sveikata jums sugrįš. Eikit pas tikrą specialistą, kuris neklaus jusų kur ir kas jume skauda, bet pats pasakys po galutino išegzaminavimo—kas jume yra

Dr. J. E. Zaremba
20 W. *Jackson Blvd., netoli State St.*
Kambarys 1016
Imkite elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Dabar geriausias laikas

BUDAVOTI IR TAISYTI NAMUS. BUDAVOJAME IR FINANSUOJAME.
Prieinamos išlygos. Taisom naujus beismentus, kambarius, pabudavojame naujus apartmentus, viškas, pakeliame namus ir padedame naujus pamatus. Štorų frontai ir komercinis darbas.
Z. S. Mickeviče & Co.
2505 W. 63 St.
Tel. Hemlock 0800

BERNARD PETKA'S
MENS FURNISHING
Vėliausio styliaus kepurės 95c., $1.45 $1.95. Skrybėlės $2.95, $3.50, $3.95 ir $4.95. Kaklaraiščiai 65c., 95c. Marškiniai $1.00, $1.50 ir $1.95.
4171 Archer Ave., prie Richmond St.

RAMOVA THEATRE
35 W. Halsted Sts.
DIENOMIS IR VAKARAIS
Šiandie
"Fifty Fathoms Deep"
su JACK HOLT
ir
"Skippy"
su Robert Coogan, Jackie Cooper, Mitzi Green, Jackie Searl ir k.
Taipgi 3-čiais epizodas serijos "THE VANISHING LEGION"
Taipgi
Komedija, Žinios, Pasakėčios, Margumynai.

NAUJIENŲ
Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdie nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėldieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

MALEVA
Gatavai sumaišyta, galionas už $1.40
Flat Paint
Vertės $2.40, galionas už $1.85
Varnish
Vertės $2.50, galionas už $1.49
Enamel Paint
Turi gražų blizgėjimą, galionas už $2.50
Hardware and Wall Paper
WHOLESALE IR RETAIL
200 įvairių rušių nuo 5c. ir augščiau už rolę.
Taipgi užlaikome patyrusius melevotojus ir popieruotojus.
J. S. Ramančionis
3147 So. Halsted St.
TEL. VICTORY 7261

Dresių Dezaininimas
Madų Dailė
Kostiumų Braižymas
Mes teikiame ekspertų instrukcijas šiuose kursuose. Dienomis ar vakarais. Žema kaina. Šie amatai yra patraukiantys ir geral apmokami. Rašykite del knygutės apie kursą, kuriuo jus domaujate.

Madingų Skrybelių Mokykla Specialės kainos šių savaitę
Mokina kaip dezaininti ir pasidaryti naujausias skrybeles kaip patys, taip ir bizniui. Rašykite del knygutės.
MASTER COLLEGE
190 N. STATE BAN. 2718

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklos
MOKYKIS BARBERYSTĖS AMATO
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šaukk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street

KALBĖK ANGLIŠKAI!
NEŽINYSTĖ IR VARGUS GALIMA SUDAUŽYT TIK PER MOKSLĄ!
Amerikos Lietuvių Mokykla yra vienintelė anglų kalbos ir mokslo įstaiga Amerikoje. Čia mokinama kiekvieną žmogų lengvai, greitai, gražiai-taisyklingai rašyti, kalbėti valdžios įstaigose, krautuvėse, pas daktarą, advokatą, teismuose; nurodome kaip pas dirbtuvės bosą prašyt darbo; išaiškiname taisykles mašinėle rašyt, stenografuot, skaityti, taip pat prirengiame prie pilietystės, ir daug kitų mokslo paslapčių atidengiame. Už mokslą mokestis dabar žymiai sumažinta. Mokykla atdara dienomis ir vakarais. Pradėkit mokytis šiandien!
Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Automobiles

FAGET BUICK COMPANY
1928 Buick model 47—5 pas. sedanas $545
1927 Buick, modern, 5 pas. $365
1928 Buick, model 58, 5 pas. Coupe $545
1928 Buick, mod. 51, 5 pas. Sedanas $595
6455 S. Western Ave.
Prospect 0500

NAŠLĖ PAAUKOS

BUICK Master Six vėliausio modelio Sedaną. Karas buvo sandelyje per pereitus dešimt mėnesių ir yra kaip nevartotas. Aš netūriu kas važiuotų karu, todel turiu jį parduoti. Pilnai įrengtas su daugeliu extras. Viskas originalis ir geriausiame stovyje. Kainavo man $2,000.00 trumpą laiką atgal. Reikia pinigų ir priimsiu $325. 2538 North California Ave., 1st floor.

De SOTO 1931 4-DURŲ SEDANAS. Mano pirktas šešios dešimt dienų atgal. Tikrai visiškai naujas karas. Dratiniai ratai. 6 tairai kaip nauji. Mano išvažluotas tiktai 650 mylių. Turi originalę dirbtuvės garantiją. Aš turiu tuojaus sukelti pinigų. Todel esu priverstas paaukoti jį už tiktai $375. Namie visa dieną nedėlioj. 2231 North Kedzie Blvd., Apt. 1.

CLASSIFIED ADVT.

Automobiles

PARDAVIMUI 1929 Buick, kaip naujas. Turiu paaukoti už geriausį cash pasiulymą. Šaukite Grovehill 0871.

MOTOR TROKAI VISŲ IŠDIRBYSČIŲ
Didelis pasirinkimas už kainas nuo $50 ir aug. Lengvus išmokėjimai.
B. & W. MOTOR SALES
827 W. 35th St. Tel. Yards 6080

Business Service
Biznio Patarnavimas

PRISIPILDYKITE SAVO ANGLIŲ ARUODUS DABAR!
Jus galite pirkti 10 tonų ar daugiau SULIG MUSŲ LIBERALIO PLANO. Mes pristatome visur mieste ir priemiesčiuose.
Taipgi kraustymas arti ir toli.
MRS. M'KENZIE LAKEVIEW 5029

SPECIALIS SPALIO SUTAUPIMAS
Namų statymas, remodeliavimas, garažai, porčiai, visas taisymo darbas; pigiai.
R. M. GIBBON,
2536 N. Sacramento
Dykai apskaičiavimas.
Tel. Spaulding 0130

EKSPERTO
SVARSTYKLIŲ (SKĖLŲ) APTARNAVIMAS
Visų rušių ir didumų
LOUIS GARBUS
818 W. 18th St.
Telefonas Canal 0229

Furniture & Fixtures
Rakandai-Įtaisai

TURIU paaukoti gražius 4 kambarių augštos rušies rakandus, kaurus ir radio. Veikite greitai.
6348 S. Campbell Ave.

TURIU PAAUKOTI brangius rakandus, vartotus 4 mėnesius, seklyčios, vaigomąjį miegamąjį setus, Victor radio, 9x12 Domestic Oriental kauras, įvairias kedes, dreipsus, etc. Parduosiu labai pigiai.
5042 W. Washington St.
Tel. Columbus 4180

PAAUKOJU savo rezidencijos rakandus. Puikiausias seklyčios setas, įvairios kedės, 9 šmotų riešuto valgomasis setas, 3 šmotų riešuto miegamasis setas, elektrikinis radio, Baby Grand pianas. Dideli ir maži vietiniai ir Oriental kaurai, lempos, įvairųs staliukai, dreipsai. Pigiai, geriausiame stovyje. 8052 So. Marshfield Ave., 1 blokas į vakarus nuo Ashland Ave. Tel. Radcliffe 4982.

KAS turi parduoti bučernės fixtures, prašomas pranešti. Mrs. M. Satikis. 2819 So. Emerald Ave.

PARDAVIMUI didelis Gaso Range geras del pekarnės ar didelio restaurano, labai pigiai. 716 W. 22 St.

Miscellaneous
Įvairus

ALBANY MAUDYNĖS IR MASAŽAS
Ploninantys — Subudavojantys, Raminantys Masažai ir Maudynės. Moteris patarnautoja. 807 E. 63 St. Room 4, tel. Midway 4378.

For Rent

RENDAI štoras su 5 kambariais, tinkamas del kriaučiaus, nes per 10 metų buvo tokis biznis. Randasi 3342 So. Halsted St. Atsišaukite 2 lubos, 3344 S. Halsted St.

ANT RENDOS 5 kambarių flatas Brighton Parke, geroj vietoj, su visais įtaisymais, $22.00 mėnesiui.
2908 W. 38 Pl.

Furnished Rooms

RENDON kambaris vaikinui ar merginai. Šeštadienyj iki 6 ir sekmadienyj iki 12 val. ryte. 1644 W. North Ave. 3 lubos iš užpakalio.

MARQUETTE PARKE
Pasirenduoja nemažas frontinis ruimas, fornišiuotas pigiai del dviejų ypatų, prie vieno žmogaus. Kuknia už dyką, gali virti ir kepti ir skalbti.
6602 So. Fairfield Ave.
2 lubos

PASIRENDUOJA gražiai fornišiuotas kambarys, su valgiu ar be. Pigiai.
6545 S. Talman Ave.

PASIRENDUOJA kambarys su visais parankumais, prie mažos šeimynos, geram vaikinui ar moterei gera vieta del gyvenimo, meldžiu atsišaukti, antros lubos iš priekio. 3414 Archer Ave.

LIETUVIŠKAS HOTELIS. Ruimai del merginų, vaikinų ir ženotų porų, šiltas ir šaltas vanduo. John Dedynas, 651 W. Madison St.

RENDON ruimas merginai ar vaikinui arba vedusiai porai 4 fornišiuoti ruimai. 3249 So. Halsted St., 2 lubos.

KAMBARYS rendon, didelis, dviem vaikinam arba vedusiai porai, galima ir virtuvę vartoti. Nebrangiai. A. Micevičius, 7145 So. Washtenaw ave. Tel. Hemlock 2010.

Personal
Asmenų Ieško

PAIEŠKAU apsivedimui merginos, nuo 20 iki 30 metų senumo. Aš esu vaikinas 35 metų, pasiturintis ir turiu gerą darbą. Merginos, katros myli šeimyniską gyvenimą, meldžiu atsišaukti laiškais.
"Aušros" Knygynas,
3653 So. Halsted St. Box 106

PAIEŠKAU apsivedimui merginos arba našlės be vaikų, 24—34 m. amžiaus. Aš esu 34 metų, turiu savo namą $14,000 vertės ir savo bizni. Doras merginas ar našles meldžiu rašyti laišką, o aš prižadu užlaikyti slaptybėje. Rašyk savo antrašą ir nurodyk vietą kur ir kada galima butų pasimatyti. Priežastis — labai mažai suseinu su lietuviais. Kreipkitės laišku Naujienos, 1739 S. Halsted St. Box 1360.

Partners Wanted
Pusininkų Reikia

KAS turit morgičius, namą ar pinigų eiti su manim į farmos bizni. Žinau gerą farmą, bet vienas negaliu paimti.
Wm. Paplauskas,
4613 Wentworth Ave.
Tel. Boulevard 7924

Help Wanted—Male
Darbininkų reikia

TUOJAUS reikalingi yra vyrai mokintis Elektros ir Acetylene Veldinimo ir dirbti pasidarant po $40 iki $50 savaitėje. Atsilkite čia ir mes išmokinsime jus į kelias savaites. Mes nepaisome, kad jus negalite kalbėti angliškai. Tai yra geriausias pastovus amatas Amerikoje. Mes pagelbėsime jums įsigauti į gerą darbą, kaip tik jus pabaigsite lavinimąsi.
CHICAGO WELDING,
514 N. La Salle St.

REIKALINGAS žmogus dirbti ant ukės Mich. valst. Duosiu drabužius ir mokėsiu pagal sutartį. Kreipkitės 4446 S. Ashland Ave., tarp 9 ir 11 ryte ir klauskite Lucille Ansley, arba rašykit laišką S. Anušauskas, R. 1, Box 4, Fennville, Mich.

REIKALINGI gabus vyrai, kurie yra gerai apsipažinę su Chicagos miestu ir turi nuosavą karą arba moka važiuoti automobiliu.
Darbas lietuviškoj įstaigoj.
819 W. 35 St.

Help Wanted—Female
Darbininkių Reikia

REIKALINGA mergina abelnam namų darbui. Geri namai. Mrs. Davitz, 6641 So. Francisco Ave.

Business Chances
Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI Kafeterija, biznis išdirbtas per daug metų, tarp dirbtuvių.
716 W. 22 St.

PARSIDUODA Barber Shop pigiai, arba noriu partnerio.
2351 So. Oakley Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, biznis išdirbtas per daugelį metų. Su namu ar be namo.
246 S. 13th Ave., Maywood, Ill.

PARDAVIMUI grosernė, saldainių, aiskrymo, kampinė sankrova, geras biznis, puikiausia proga del bučerio. Bargenas. 2500 W. 39 St.

PIRMOS klesos grosernė ir bučernė parsiduoda. Nėra kompeticijos. Tiktai už cash. 1424 W. 61 Str.

PARDAVIMUI Delicatessen ir Lunch Room pigiai, gera vieta del šviežios mėsos. 4 kambariai pagyvenimui. 2614 W. 111th St. Beverly 2337.

PARDAVIMUI lenkiška grosernė ir bučernė lietuvių apielinkėj.
1835 Wabansia Ave.

PARDAVIMUI cigarų ir cigaretų krautuvė, išdirbtas biznis, gera vieta arti šapų. Pardavimo priežastis, turiu du bizniu. 2133 S. Halsted St. Telefonas Roosevelt 5064.

PARDAVIMUI grosernė ir visokių smulkmenų krautuvė, geroj vietoj, priežastį patirsite ant vietos.
5616 W. 64 St.

PARDAVIMUI bučernė, vaisių daržovių ir delicatessen sankrova. Cash biznis. Nėra kompeticijos. Gera vieta del ženotos poros.
8058 Kimbark Ave.

PARSIDUODA 2 bizniai — bučernė ir grosernė. Labai pigiai. Lafayette 8206.

PARSIDUODA grosernės ir bučernės fixtures, pigiai.
5413 S. Wentworth Ave.

PARDAVIMUI pigiai grosernė, geri fixturiai ir stakas. Daromas geras biznis. Galima keltis kiton vieton.
3437 S. Wallace St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, geroje vietoje, mainysiu į mažą namuką. Agentai nesikreipkite.
Tel. Victory 6711

PARDAVIMUI restaurantas su 12 kambarių, biznis išdirbtas.
1403 S. Jefferson St.

PARDAVIMUI saldainių ir aiskrimo štoras, biznis išdirbtas, parduosiu pigiai. 4830 W. 15th St., Cicero.

Farms For Sale
Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI farma 80 akrų — Indianos valstijoj, 90 mylių nuo Chicagos, su staku; 40 akrų kornų. Platesnių žinių prašau atsišaukite nedėlioj vakare, ar panedėly po piet.
2537 Charleston St.
prie Milwaukee ir Western Aves

80 AKRŲ parduosiu už $1,800, 85 myl. nuo Chicagos, Culver, Ind. apielinkėj. pusė myl. nuo miesto; keli akrai sodno, mažos triobos, gera žemė. Duosiu morgičių.
A. WYROSKI,
Ober, Ind.

Real Estate For Sale
Namai-Žemė Pardavimui

Paul M. Smith & Co.
REAL ESTATE
LOANS & INSURANCE
Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rųšies. Nėra skirtumo apielinkės ir kur yra ar kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parupinam 1 ir 2nd mortgage lengvomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0455

5 KAMBARIŲ muro bungalow, apšildoma, arti Marquette Parko. Mainysime ant medinio namuko.

2 flatai po 6 kamb., apšildomas, garažas ir platus lotas. Randasi Brighton Parke. Našlė pigiai parduoda arba mainys į mažesnį namuką.

2 flaai po 5 kamb. muro namas ir garažas. Randasi Brighton Parke. Pirmas morgičius $4500. Bankoje. Kaina greitam pardavimui tik $6800. Priimsime į mainus biznį arba automobilį ir pinigų.

9 flatų muro namas, apšildomas, gera vieta ir gražus namas, rendų neša į mėnesį $400. Bankas parduoda tik už $20,500, įmokėt $7500. Namas vertės du syk tiek, naudokitės proga.

Bizniavą namą Marquette Parke apielinkėj, mainysime į gerą farmą-ukę su staku.

Automobilį "Stutz" geram stovyje, mainysime į išmokėtą lotą.

6 kamb. muro bungalow ir garažas, randasi Marquette Parke. Mainysime į biznio namą Bridgeporte arba Brighton Parke.

Publičnas garažas pabudavotas ant loto 100x130, ir automobilių gražus "show room", gera vieta ir geras biznis. Mainysime į namą nuo 2 iki 6 flatų. Proga įsigyti gerą biznį su mažai pinigų.

Mes turime ryšius su bankais ir finansinėmis įstaigomis. Tad pigiai parduodame namus už "cash" foreklozuotus. Kreipkitės pas

K. J. MACKE & CO.
(Mačiukas)
6812 S. Western Ave.
Tel. Prospect 3140

DIDELIS BARGENAS
Pardavimui trijų augštų murinis namas, 11 kambarių, su rakandais, šiltas ir šaltas vanduo kiekviename kambaryje, arba galima išrenduoti del trijų flatų; karštu vandeniu apšildomas. 2 karų garažas. Pajamų $150 į mėnesį.
1414 W. Monroe St.

SKAITYKITE ŠĮ APGARSINIMĄ, JEIGU JUS NORITE BARGENO.
ANT MILWAUKEE AVE.
2 flatai ir didelis 160 pėdų lotas, kampas ant Milwaukee Ave., Libertyville, Ill. Tinka gasolino stočiai, restaurantui, roadhouse, hotdog standui ar kokiam kitam bizniui. Puikiausias investmentas. Turi buti parduotas tuojaus.
PRIIMSIU REAL ESTATE BONUS KAIPO DALĮ ĮMOKĖJIMO
Imkite North Shore elekrikinį — važiuokite Milwaukee Road.
Matykite RUDOLPH S. KAPING, Milwaukee Ave., Libertyville, Ill., arba CHARLES JOHNSON,
Johnson Ave., Libertyville, Ill.

BARGENAS
6 kambarių, pusantro augšto medinis namas, ant cementinio pamato. Karštu vandeniu apšildomas. Didelės viškos. 2 karų garažas. Gerame stovyje. Mažas įmokėjimas. Irving Park apielinkėj. Savininkas
4611 N. Keystone Ave.
Pennsacola 3480

KAMPINIS lotas 54x140, parduosiu už cash, arba mainysiu ant biznio automobilio ar mažo troko. Charles Balchunas, 1616 — 48th Court, Cicero.

PARDAVIMUI NAMAS
Parsiduoda medinis namas dviejų aukštų 6 ir 5 kambarių. Maudynės, elektra ir gazas, namas yra geram stovy, Brighton Parke prie 38 ir California Ave. gatvių. Parsiduoda pigiai. Atsišaukite pas J. Jurevich, 3251 South Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Victory 1233.

PARSIDUODA muro namas, štoras ir 6 kambariai viršuj, apšildomi. Bankas parduoda tik už pirmą morgičių 13 tukstančių, randasi vidurmiesty, 3480 Guthrice St., Indiano Harbor. Priimsime morgičių ar prapertę Chicagoj. Rašykite 4343 So. Artesian Ave., Chicago, Ill.

GRAŽUS 7 kambarių namas ir du akrai žemės prie Bass Lake, Ind., ant State kelio 29. Geras del gasolino stoties. Kaina $1,400. Įmokėti $500.
A. WYROSKI,
Ober, Ind.

PARSIDUODA arba išsimaino murinis 4 flatų bizniavas namas, štoras ir 4 kambariai pagyvenimui ant pirmo flioro, ant antro 5 ir 4 kambariai. Parduosiu pigiai už cash, arba mainysiu ant mažo namuko, lotų. Patyrusiems žmonėms biznyje gera vieta pasidaryti pinigų. Savininkas 3247 So. Morgan St.

KAS KĄ NORI PIRKTI, PARDUOTI ARBA MAINYTI
Turim keletą namų be morgičių; mainys ant didesnio namo.
Turim labai gražių farmų netoli Chicagos, parsiduoda pigiai arba išsimaino.
Kam reikalinga gerų biznių, turim visokios rušies mainyt anr namų arba parsiduoda pigiai.
C. P. SUROMSKIS CO.
3352 S. Halsted St.
Tel. Yards 6751